

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ జూలై నెల 17 వ తేది శుక్రవారము.
ఆ సందనామ సంవత్సర ఆ మా థ బహుళ దశమి ౧౦.

No. 93
సంచిక ౯౩

శ్రీరామదాసు చరిత్రము

ఇయ్యది కొండపల్లెయనెడి గ్రామమునందు జన్మించి భద్రగిరియందు కైంకర్యము చేసిన గోపన్న యను పేరుగల రామ దాసుగారి వైభవమును తెలుపుచున్నది. ఇతను నియోగి బ్రాహ్మణుడు, శ్రీరామభక్తుడు. ఇందు భద్రదాచలమాహాత్మ్యమును గోపన్నకు కవీరుదాసు రామనామమంత్రమును పదజేయించుటయు శ్రీరామలవారి యనుగ్రహమువలన భద్రదాచలమున తానీమ తహశీల్ పని నిచ్చుటయు, తహశీల్ పనిలో తాను సర్కారువైకమును వసూలుచేసి శ్రీరామచంద్రుని ప్రాకారమంటపములు నిర్మించుటయు, బ్రాహ్మణసంతర్పణచేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములుగలవు. ఇట్లు తానీమ వైకమును అడిగినప్పుడు తేదనగా వారు చెరసాలయం దుంచిరి. అందు పడరానికష్టములననుభవించి తుదకు శ్రీరామవిధానించుచు ప్రాణమును త్యజించుటకు నిశ్చయించిరి. శ్రీరామలక్ష్మణులు ఆరులక్షలవరహాలు తానీమకు ఆరాత్రి తీసుకొనివచ్చి ఇచ్చి రసీనువుయ్యు కొని, శ్రీరామదాసుగారి కిప్పించి అంతగానమైరి, తానీమ ప్రాతఃకాలమున వైకమునుజూచి సంతసించి శ్రీరామదాసువారిని పిలువనంపి ఆరులక్షలవరహాలను వారికి యిప్పించి భద్రగిరియందు శ్రీరామలవారికి కైంకర్యమును జేయమని ప్రార్థించి సమీపమున నుండు గ్రామములను కూడా శ్రీరామలవారికి మోక్షముగా నొసఁగెను. తానీమతురకగా నుండినను భగవత్ప్రీ టాక్షమునల్ల లబ్ధమునకుఁజేరై రామదాసువారిని తమింపుమని అనేకవిధములుగా ప్రార్థించెను. శ్రీరామదాసుగారు భద్ర గిరి యందు శ్రీరామలకు బహువిధముల కైంకర్యములను జేసి వారు పంపిన దివ్యవిమానము నారోపించి, పునరావృత్తిరహి తమైన మోక్షసామ్రాజ్యపదవిని పొందిరి. ఇందు భగవద్భాగవతులందఱుచూచి ఆనందించుటకై భద్రగిరియందు ప్రస్తుముందు ఆలయమును, అందలి సీతా రామ లక్ష్మణుల ప్రతిమయు, రామదాసువారు కవీరువద్ద పొందిన నాపదేశమును, రామదాసునకు తానీమ తహశీల్ పని యిచ్చుటయు, రామదాసును భటులు తానీమకడకు కట్టి తెచ్చుటయు, శ్రీరామ లక్ష్మణులు తానీమ కు ప్రత్యక్షమై ఆరులక్షలు తెచ్చియిచ్చుటయు, శ్రీరామలక్ష్మణులు తానీమజేషధారులై రసీదు రామదాసునకు యిచ్చుట యు, రామదాసువారు ఆరులక్షలవరహాలును శ్రీరామలవారికి యిప్పించి కైంకర్యముచేయుటయు మొదలుగాగల ఆతి సుందరమైన 8 పటములును జేర్చబడి మేలైనకాళికా తైండు చేయబడియున్నది. దీనివలె యు. 0-12-0

వర్ణమువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ, బ్రాహ్మ, మద్రాసు.

దినపత్రిక

—(౦)—

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

పత్రికయం దీక్రింది విషయము లుండును.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోదేశభూదయమునకు సాధనభూతము లైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు, విద్యావ్యాపనము, వ్యవసాయవాణిజ్యవ్యవస్థలు, భాషాభివృద్ధిమొద లగు సకలోద్యమము లిపత్రికయందు స్వతంత్ర విధమున విపులముగ విమర్శింపబడును.

వార్తా వళి.

ఆంధ్రోదేశవార్తలు, పరరాష్ట్రవార్తలు, విదేశ వార్తలు, మొదలగు సమస్తవార్తలను సకాల మున సంగ్రహముగఁ బ్రచురింపబడును. ఆంగ్లపత్రి కాపేక్ష లేకయే సమస్తవార్తలను మెటనేదీని యందు జమవుటకు ఏలుండును. ఆంధ్రోదేశవార్తా వళిని సమకూర్చుటకై ప్రత్యేక ప్రతినిధు లేర్పాటు చేయబడుదురు.

చిత్ర పటములు.

ప్రసిద్ధపురుషులయొక్కయు విషయముల యొక్కయు స్థలములయొక్కయు చిత్రపటము లును, చమత్కారచిత్రపటములును జనరంజక ముగ ముద్రింపబడుచుండును.

రాజ్యాంగ వ్యవస్థలు.

నిరంకుశాధికారమును తగ్గించుటకును ప్రజా తంత్రమును వృద్ధిచేయుటకును సాధనభూతములైన గ్రామవ్యవస్థలు, స్థానికపరిపాలనావ్యవస్థలు, రాష్ట్రీయవ్యవస్థలు, సార్వభౌమికపాలనావ్యవస్థలు, శాసనసభాసభల వ్యవహారములు నుచితరీతిని స్వతంత్రవిధమున దీనియందు జర్పింపబడును.

మతసాంఘికచర్యలు.

జాతిమతపక్ష పాతమునుబూనక సకలమతా వలంబులును, అన్నిజాతులవారును, భిన్నాభిప్రాయములను గలవారును నభివృద్ధినిబొందుటకుదగిన యుదారభావములును నాదర్శములును నిష్పక్ష పాతబుద్ధితో వ్యక్తీకరింపబడును.

హైకోర్టు తీర్పులు.

జనోపయోగములైన క్రొత్త హైకోర్టు తీర్పులు, బోర్డునిర్ణయములు, క్రొత్త చట్టములు, ధర్మశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ముఖ్యాంశము లును పత్రికయందు విరళముగా దెలుపబడు చుండును.

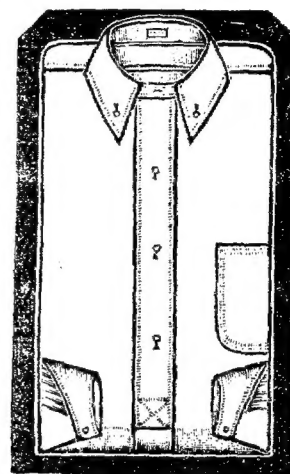
వ్యవసాయవాణిజ్యములు.

వ్యవసాయశాఖవారు చేయు విమర్శనలు, స్వదేశపరదేశముల లోని నవీన వ్యవసాయపద్ధతులు, యంత్రసాధనములు, లాభకరమైనపరిశ్రమ వ్యాపారములు, పరపతి సంఘములు, వానివలన గలుగులాభములు బహుధరలు మొదలగు విషయములు విరళముగా దెలుపబడును.

గ్రామవ్యవస్థలు.

గ్రామముల సుఖస్థితి కనసరమైన గ్రామపరిపాలనము, పంచాయతీసభలు, పరపతిసంఘములు, గ్రామపారిశుధ్యము, వైద్యసహాయము, విద్యావ్యాపనము మొదలగు విషయములు చర్చింపబడును.

టిఫ్ట్ వస్త్రాలు.

మొదటికి ము ట్టిల్లువస్త్రాలు
డెజ్ 1-కి రూ. 13-8-0
రెండవకి మున ,, 12-0-0
సాధారణమున 10-8-0
ఇంట్టు పండులుగల
వస్త్రాలు 1-కి రూ. 2-4-0
నా యు న వస్త్ర దు
మీయెడ నున్నకొలత
యెంతో, అమ్ము ఎన్ని
ఆంగుళములో నాయ
నలయును.

మీ యూరికి దగ్గరనున్న లైట్ షేపు పేరు వ్రాయుడు.
లండను ప్రేసింగు కంపెనీ,

81/88 రత్నబజారువీధి, మద్రాసు.

LONDON TRADING CO
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

గ్రంథ ప్రచురణములు.

ఆంధ్రభాషయందు ప్రచురింపబడు ముఖ్య గ్రంథములు పంజీతులచే జక్కగా విమర్శింపబడి భాషాభ్యుదయమునకును శాస్త్రాభివృద్ధికిని దగినసాధనములు సూచింపబడును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయుప్రసోబ్ధి బావును
పార్శ్వపునొప్పుల నారదోలును. పోట్లపోగొట్టును
వనమూలికలచే హిందూదేశమునకు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వ్యాపకముగాను.

పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోషడు చూడు.

చిరునామా:—ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు.

ఇందుమతీ పరిణయము.

ఇదియొక చక్కని కావ్యము. అజమహారాజు యొక్క వివాహపు కథ. సుప్రసిద్ధుడైన కుమార భూర్జతి మహాకవి ప్రణేతము. శ్రీనరసింహా పురాయాంకితము. తిరుపతి పేంకటేశ్వరవిష్ణులయ్య తద్విరచిత పీఠికాలంకృతము.

వెల రూ. 0-10-0.

ఆంధ్రపుస్తక భాండాగారములకెల్ల నుచిత ముగను తదితరులకు ప్రైముల్యమునకును బంప బడును.

వలయువారు :-

**THE HEAD CLERK,
Mishner Estate,
NUZVID. (Kistna Dt.)**

అని ప్రాసినచో బడయగలరు.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మీయింటి నలంకరించు స్థామానులన్నియు సులభక్రయమునకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాక్ వన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	3-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్	"	10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది	"	13-8-0
మట్టరకం స్ప్రింగు	"	12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)	"	16-8-0
బీరువలు 8x4 అడుగులు	"	17-0-0
డిటో 5x8 1/2 23-0-0	డిటో మేలురకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ పేముది	"	8-8-0
క్యాటలాగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన వారికి పంపెదము.		
పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లే అండుసన్		
కాలిఫోర్నియా 41/42 గార్టర్ బజార్, మదరాసు		

ఈపంచలు కొనువారికి వీటితో పంచ 1-కి అత్యల్పము. టమున కొరవనికోడండ ప్రలాపము అను నూతన గ్రంథ మొకటి కూడా ఇవాముగ పంపబడును.

మంచిసమయము! వేసేలు కర్చుపడినవి!! వెనుకదొరకవు!!

మేలైన జీవాక పట్టు పంచలు

అనేక పంచలు కర్చుపడినందున ప్రస్తుతం భగలు తగ్గించియున్నాము.

వాచకులారా! శృంగారమున్న నాగరికతయున్న గలమేలైనజీవాక పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనందముకొరకు తెచ్చించి విక్రయించినది పో 10 మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ, ఆకుపచ్చ, లోహ, మేఘవర్షం

ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాసునీయమైనట్టివి. త్వరపడుడు. గృహమారనిడివిన్ని 24 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0

డిటో రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలి వీధి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

నర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి. ఇది సంజీవనంట్టి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆతిరహస్యపు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుంస కత్వము పోగొట్టుటకు యింతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ దుర్బినియోగముచేతను మూత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును కాలియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశము చేయుటలో సంజీవనంట్టిది. "నర్వజీవన్" ఇది శ్రీమతి, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును సువయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు, (13-5-14) కలియుగభీమ. 16కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లిక్కేణి మదరాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్రెసులు వగయిరా మార్పుటకయి యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు ఏయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రిక గానితేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

తాము దినపత్రిక చందాదారులలో, వారపత్రిక చందాదారులలో వాసినయెడల చాలసులువుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగ బడగలవు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరుతోగూడ చించి పంపినయెడల మాకు పని అతిసులభముగాన, అందరట్లు చేయుటకు వేడబడుచున్నాము.

కొందఱు విలేఖకులు కాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణాకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయుంచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుదురు. గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

నోటీసు.

ముందు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో నవశ్యములేదని వారపత్రికపై అప్పుతోవచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక బాబతువారికి బాకీయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిత్రాలో జేర్చబడును. వ్యవస్థాకుడు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

విక్రయమునకు సిద్ధముగ నుండు గ్రంథములు.

1. మాధవనిదానము:—నకలతోగములను గుర్తించుటకు వైద్యులకు మిగుల నవయుక్తమగు గ్రంథము. వెల 3-0-0
2. పథ్యాపథ్యము:—ప్రతిరోగమునకును పథ్యములను అపథ్యములను అగు వస్తువులను బోధించును. వెల చందాదారులకు 0-12-0 ఇతరులకు 1-0-0

3. ఆయుర్వేద పరిభాష:—మందుల జేయుటకును వానిలోగల వస్తువుల భేదములఁ దెలిసికొనుటకును వాని తూనికల నిర్ణయించుటకును ఉపయోగించు నిట్టిగ్రంథ మిది వరకు లేదు. వెల చందాదారులకు 1-2-0 ఇతరులకు 1-8-0

4. అగస్త్యవైద్యము:—దక్షిణదేశపు వైద్యసాంప్రదాయములఁ దెలుపును. వెల చం||కు 0-8-0 ఇ||కు 0-4-0

5. వస్త్రీకర్మ:—పిచికారిజేయు విధమును దీనివలన బోవువ్యాధులను దెలుపును. చం||కు 0-8-0 ఇ||కు 0-4-0

6. శల్యతంత్రము:—దానినభ్యసించుక్రమము, శస్త్రచికిత్సా స్వరూపము, మొదలగు వానిం దెలుపును. చం||కు 0-8-0 ఇ||కు 0-4-0

7. ఆయుర్వేదము:—ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాచీనత అందలి భేదములు, మొదలగు వానిని విపులముగ దెలుపును. వెల చం||కు 0-8-0 ఇ||కు 0-4-0

N. B. ముగ్రంథమాలలో ముద్రితము లైనట్టియు కాబోవు నట్టియు, గ్రంథముల నన్నిటిని కొనువారు చందాదారులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారు దరఖాస్తుతో 0-2-0 పంపవలెను. లేదా, పి. లో వసూలుచేయబడును.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీకర్చులు కొనువారికి భరించవలయును.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు, ఆయుర్వేదాశ్రమం. జార్జిటౌన్, మదరాస్.

కండ్లకుచలువ జేయును.

మొదడుకు బలమిచ్చును. ఎండవేడిమి దెలియకుండుట కుపాయ మేమి.

అమృతామలక తైలము.

ఇది యేమి జేయగలదు.

తలపోట్లను, తలనొప్పులను, మొదడునండలి వేడిమిని, అన్ని విధములగు తలనొప్పులను, నిజముగ అనేకులకు మాన్పినది. విద్యార్థులకు యోచనా పరులకు ప్రాణమిత్రము.

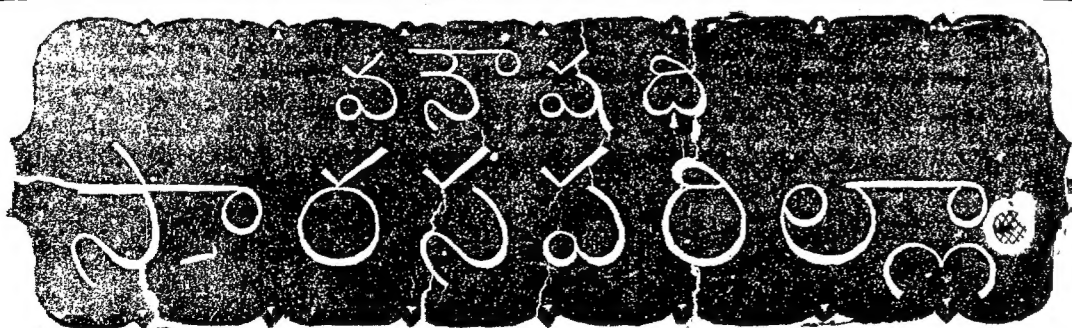
వెల బుడ్డి 1-కి రు. 0-12-0. బుడ్డి 12-కి రు. 8-0-0.

ప్యాకింగుపోస్టేజీ వేరు.

కోరువారికి క్యాటలాగు లుచితము.

వైద్యరత్న పండిత. డి. గోపాలాచార్యు, ఏ. వి. యస్., ఏ. యమ్. బి., ఆయుర్వేదాశ్రమం, మదరాస్.

అధికముగా కోరువారు సమీపముగ రైలు స్టేషన్ దెలుపవలెను.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసపట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుట్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి. నం. ౨. బొంబాయి
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

పొగయోడల రాక పోకలు.

చెన్నపురి నావాగ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం. జూలై నెల 17 వ తేది

ప్రీతుల పేరు.	బయల్ దేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
బ్రాహ్మన్	కలకత్తా	11 జూలై	కలకత్తా	17 జూలై
హాక్ గ్రాహమ్	లివర్ పూలు	11	కలకత్తా	20
బ్లీమూర్	కలకత్తా	12	కలకత్తా	—
హార్టిజన్	సింగపూర్	14	రంగూన్	17
ఎడ్వినా	వాగపట్నం	14	రంగూన్	17
రాబెన్ ఫెల్స్	కలకత్తా	16	కలకత్తా	17

రానున్నవి.

కుబేదారు	బాంబాయి	18 జూలై	కలకత్తా	16
అంకూజ్	కలకత్తా	16	నెలూల్	17
జీరా	కలకత్తా	17	కొలంబు	18
ఎల్కా గా	వాగపట్నం	19	రంగూన్	18
ఎక్స్ మా	రంగూన్	20	నెలూల్	18
రాబా	బావా	21	కొలంబు	19
ట్రాసుర్	అస్సన్	21	కలకత్తా	22
కేంబర్లెడ్	లండను	21	కలకత్తా	22
మామిడియ	కలకత్తా	22	లండను	22
టూరా	ట్రెస్టు	22	ట్రెస్టు	22
హార్టి వార్	బాంబాయి	22	కలకత్తా	22
మక్కిక్ లైర్	కడలూరు	26	కాకినాడ	23
అంగ్లొటి	నెలూల్	26	కలకత్తా	26
మంగా గా	లండను	28	కలకత్తా	29
క్లవ్ లిస్సె	లివర్ పూలు	28	కలకత్తా	29

ఈ తేదెలలో కొంచెము మార్పులు.

వాతావరణ నిర్ణయ

1914 సం. జూలై నెల 17 వ తేది

ప్రదేశములు.	జూలై 15 తేదికి ఉత్తరమునందు ఉన్న అంకములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.		
		ఉత్త.	తా.	ఉత్త.	తా.	మొ.
గోపాలపురము	29.522	87.9	78.3	0.12	26.68	12.96
వాల్తేరు	29.594	90.2	75.6	0.06	18.81	9.88
కాకినాడ	29.636	88.8	75.9	0.25	10.52	9.86
బందరు	29.661	98.2	75.3	2.25	9.48	9.89
గుంటూరు	...	98.2	75.9	1.02	7.37	...
నిల్లూరు	29.698	94.7	82.7	...	3.70	4.13
మద్రాసు	29.738	90.9	80.5	...	4.17	5.67
కడలూరు	29.757	91.1	78.7	...	5.14	4.51
వాగపట్నము	29.778	95.5	79.3	...	2.37	4.85
కొలంబా	29.869	86.7	78.9	...	30.61	31.97
తిరువనంతపురము	29.866	84.0	76.0	...	30.79	30.64
కల్కికోట	29.869	85.2	74.7	0.28	47.59	57.99
మంగుళూరు	29.847	79.3	74.0	0.23	55.69	68.25
బాంబాయి	29.826	78.8	72.1	1.90	11.92	67.98
హైదరాబాదు	29.651	86.8	77.5	0.81	21.89	35.58
అనంతపురము	29.648	87.5	72.4	0.02	15.05	9.25
బళ్లారి	...	92.8	75.9	...	8.47	5.26
కర్నూలు	29.705	92.8	75.7	...	2.18	5.76
కడప	29.718	95.5	77.0	...	4.88	7.84
దెంగుళూరు	29.727	98.5	77.8	...	7.73	7.44
కొడైకనాళి	29.772	79.2	66.5	...	11.44	10.92
ఉదకమండలము	22.727	61.3	51.4	...	19.89	16.92
కోయంబుత్తూరు	22.956	57.5	51.2	0.06	17.07	20.90
నిల్లూరు	29.784	85.0	71.5	...	1.98	6.45
నెలము	29.782	90.9	76.6	...	7.97	9.13
తిరువనాపల్లి	29.810	92.0	74.8	...	10.90	12.09
పుదుచ్చోటి	29.782	94.1	80.0	...	2.74	7.04
మధుర	29.762	94.0	78.1	...	5.48	7.52
తిరువల్లూరి	29.792	92.5	78.5	...	4.90	7.63
...	0.91	5.15

డక్కనులూను, బాంబాయిలూను వాయుభారము తగ్గి నది. రాజధానియొక్క దక్షిణభాగమున గాడ్వూలు అగ్గిరముగ నున్నవి. ఈ త్రేణమున గొప్పచోట్ల పశ్చిమోత్తర ముఖముగా వీచుచున్నవి. కాని, మొత్తమున నీని ప్రచారము పశ్చిమమున కును, నైరుతికిని మధ్యగానున్నది. ఈ త్రేణస్కూలలో వేడి మి తగ్గినది. దక్షిణమున సముద్రతీరప్రాంతములలో మజిలీ తగ్గియున్నది. మైసూరులూను, కర్నాటకమునందును, పగటి వేడిమి మామూలునకు తగ్గియున్నది. నిన్నటిరోజున నెచ్చటను 100 డిగ్రీల వేడియైనదేను. స్కూలలలో రాత్రులయందును వేడి తక్కువగ నేయున్నది. వాయుమండలము అతియున్నది. మబ్బులుకూడ బాగుగ పట్టియున్నవి. మచిలీపట్నంలో 2.25 అంగుళముల వాన కురిసింది.

సూచన:— తూర్పుతీరమున వాయువు అతియున్నది. పడమటితీరమున వర్ష ముకురియును.

జి. నారాయణస్వామినాయుడు.

వాతావరణ కార్యజ్ఞుడు.

స్థానియ, రాష్ట్రీయ, వార్తలు.

వేటిరాత్రి 9 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాల్ లో బర్మా దేశస్థులు నవీననాట్యమును ప్రదర్శించుదురు. గానము కూడ నుండును.

కొచ్చి సంస్థానమునందలి సంబూరిలు జాయింటుస్టాకు పద్ధతులపై తిరుమారులో నొకశాస్త్రాంకును స్థాపించ నున్నారని తెలియుచున్నది.

కొచ్చి సంస్థానమునందలి ముసలూరు పంచాయితీ సభ వారు తమగ్రామములో నొక సాహిత్యపరపతి సంఘమును స్థాపించ బ్రయత్నించుచున్నారు.

సిహా కాలూర్లులు మీదనుండిన ధార్మికోక్తే, కుమార హత్తే స్త్రీమణుల మధ్యను బుధవారమురాత్రి నైలువే రోడ్డు కొట్టుకొని పోయినది.

టపాలు బండి మరియొకదానికి మార్పుచున్నది.

హాగారి రాజ్యాభిషేక సందర్భములో గౌరవాత్ముగ కలకత్తాలో నొక స్వాగత మర్పింపబడును. ఇందుకై సర్వదేవుడు భానుగారు నిన్న సిహానుండి కలకత్తాకు బయలుదేరిరి.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:— శ్రీపతి ఆదివారము సాయంకాలము 7 గంటలకు తొండమండలము హైస్కూలు లో పాడిక లక్ష్మణు చార్యులుగారు భగవద్గీతో పవ్యాస ము గావించెదరు.

ఆదివారము పంచొమ్మిదవతేది సాయంత్రం 4-15 గంటలకు తంబుకెట్టిపిది 307 నంబరు ఇంటిలో నేలము ధనము సరస్వతీ సంగీత శాలవారి యాదరణక్రింద జలతరంగనాట్యము జరుపును.

దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము:— శ్రీపతి ఆది వారము సాయంకాలము 6 గంటలకు అన్నాపిళ్ళేపిడిలోని సమాజమందిరమున కొటంగరాజు పున్నయ్య పంతులు గారు ఉపాసనము భక్తినిగూర్చి ప్రసంగము చేయుదురు.

బళ్లారి సిరిగప్ప మాధవున నొక బ్రాహ్మణ కుటుంబము మీదను దొంగలుపడి రూ 5000 మిగుల సొమ్మును దోచుకొని పోయిరి. కాలమానసిలి సరిగా లేనందున దొంగలు దోపిడి యధికముగా వచ్చునను భీతి ప్రజలకు గలుగుచున్నది.

శ్రీపు 18వ తారీఖు రాత్రి 10 గంటలనుండి ఎల్లండి 19వ తారీఖు ఉదయము 5 గంటలవరకు యాక్రిందిప్రదేశ ములలో నున్న నీటి మఱలనుండి నీరు రాదు. తండ్రియారు పేట, జుట్టిటోను, పొరకవాకము, ఎగ్గుర్రు, వేవేరి, చింతా ద్రిపేట, తిరువల్లికేణ్, మైలాపూరు.

శ్రీ నివాసుగారి జన్మ దిన మహోత్సవము 14 వ తేదిని జరుప బడినది. ఫలక నామా రాజమందిరమునందు 120 మంది గొప్ప వారికి మంచివిందు చేయబడినది. విందు నారగించుటకు రెసిడెంటు మొదలగు గొప్పవారు వచ్చి యుండిరి. రాత్రి స్వత్య వావాద్వి వికోదములలో నానంద కరముగ జరుప బడినది.

హార్దింజి దొరసాని మరణమునకై చింతిల్లును ఆంధ్రీ పత్రికా కార్యాలయమునుండి పంపిన తొట్టివాస్త్రకై హార్దింజి ప్రభువు ప్రయితేలు కార్యవర్గముండి. శ్రీ 0 ని సమాచారము వచ్చినది:— ద య తో మీరు తంతిములమున కనుపరచిన సానుభూతి కంఠము రాజప్రతినిధి కృతజ్ఞులు.

ఈ నెల 14 వ తేది వాల్టాక్స్కోడ్లో ట్రామ్ క్రింద పడి 5 లేక 6 సంవత్సరములు గల శూద్రచారిక మృతినిొందిన దని తెలియవచ్చినది. ట్రాంబండ్లవలన నిట్టి యపాయములు తఱచుగా గలుగుచున్నవి. ట్రాంబండ్ల నడుపువారు ఎక్కువ హెచ్చరికతో నుండుట బాగు.

ఫీల్డిక్ ఎన్ డెకర్ సానెటి:— శ్రీపతి ఆదివారము 19వ తేది మొదలు ఆగష్టు 23వ తేది వఱకు సుంకురామ కెట్టిపిడిలో సమాజమందిరమున ప్రతి ఆదివారము ఆ స్థికమతవిషయ కోప న్యాసములియ్యబడును. శ్రీపతి ఆదివారము కె. వైకుంఠరావు లి.వి గారు “మతవిశ్వాసమునకు ప్రమాణము” అనుట గూర్చి యుపన్యాసించెదరు.

శ్రీపు (18-వ తేది శనివారము) మధ్యాహ్నోత్సవము 3 గంటలకు, ఆంధ్రసాహిత్య పరిషత్ కార్య సానుమం గార్వనిర్యాహక సభజరుగుటకు దీర్ఘముద్రపడినది. ఆంధ్ర క్రొత్తసభ్యులను తేర్చుకొనుట, చందాలనీయని సభ్యులను దీనివేయుట, నిఘంటు నిర్వాణమునకు దగిన యేర్పాటులు చేయుట, తత్కాలము దవత్సముగా దోచిన యితర కార్యములు నెరవేర్చబడును.

జూలై 11 తేదిలో అంతముగువారమునం దిండిమా దేశ మునం దీజాడ్యము 395 మందికి తగిలి అందులో 805 గురు చనిపోయిరి. చనిపోయినవారిలో బాంబాయిరాష్ట్రీపు వారు 115 గురును మద్రాసు వారు 13 గురును వంగదేశమువారు 9 గురు విహార ఒరిస్సాలవారు 5 గురును సంయుక్త రాష్ట్రీయులవారు 4 గురు, పంజాబువారు 26 గురును, బర్మావారు 101 గురు, మైసూరువారు 27 గురు, రాజపుత్రస్థానపు వారు 6 గురు, కాశ్మీ రమువారు 6 గురు గలరు.

మెద్వెల్లీ విశ్వాధివేతనము:— అమెరికాలోని యూ నిటేరియన్ మతస్థులచే స్థాపింపబడిన వేతన మీ సంవత్సరము శ్రేకుమళ్ల రాజగోపాలరావు పంతులు ఓ.వి గారికియ్యబడిన దని తెల్పుటకు సంకల్పించుచున్నాము. వెనుకటి పర్యాయమిది కవుకొండల సాంబశివరావు పంతులుగారికియ్యబడినది. ఆగష్టు నెలలో రాజగోపాల రావుగారు అమెరికాకు బయలుదేరుట దురు. ఆంధ్రులిట్లు రాజగోపాలరావు వ్యవహారముల యందే గాక వైశ్విక విషయములందును బ్రవేశించు తెంతయు శుభ మాచకముగనున్నది. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

కలకత్తా యూరోపియన్ అట్రెలములోనున్న స్టాన్లూ దొరసానిని ఇరుగు సొరుగుననున్న నడిరను నొకరు “ఈ దొర సాని నొక్కట, ఎన్నడును జీతమియ్యదు. అందునకే 20 రోజుల లో 17 మంది నొకరు మారివారని” యితరులకు చెప్పసాను. అందునైనా మె క్కర్యారుచేయగా మేజిస్ట్రేటు కామెంట్ గారు విచారించి ఫిర్యాది మామ వారములనుండి నొక్కటకే నానా బాధలుపడినదనియు, ముద్దాయి అట్లుచెప్పట తప్పనియు చెప్పుచు 20 రూపాయల జరిమానాను విధించిరి. రూపాయలిచ్చు కొనలేకున్న ఒకవారము సామాన్యభేదనిరి.

గ్రిక్ వాస్టో గారు:— ప్రస్తుతము ఎస్టాబ్లం కళాశాలా ధ్యక్షులుగనున్న వాస్టో గారు మదరాసు కైర్నల్ పత్రికకు సంపాదకులుగ నేమింప బడిరి. వీరు తమవని మానకొని వచ్చు సందర్భమున నాకలాశాలా విద్యార్థులు వీరిగౌరవాక్ వినినెల 13 తేది సాయంకాలము రాజమంకికులకు శ్రీ రామకృష్ణగారి యాధిపత్యముక్రింద నాకలాశాలా భవనమునం దొక సభ జరిపి వీరుకొలుపు వచ్చునపుత్రిక సమర్పించిరి. ఆతేదీ నా నగర వాసులలో ప్రముఖులును, రాజకుటుంబములు నేతత్వభ సలం కరించి వాస్టో గారిని గౌరవించిరి. మన్నన పత్రిక చదువబడి పారిపోషిక మొసగుడిన యనంతరము వాస్టో గారు సయుక్త కముగ నత్తర మొసగిరి. దొరగారిని గొనియాడుచు మలయాళమున శ్లోకములు క్రుతపరుచబడినవి. పత్ని సమేతము వాస్టో గారును, సభాధ్యక్షులను వహించిన రాజ్యవర్గముగారు మూల లంకృతులుగ జేయబడినపిదప వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసెను.

శ్రీ కళాశాల.

చెన్నై ప్రభుత్వ పాఠశాల.

మద్రాసులో శ్రీ లక్ష్మీకళాశాల స్థాపించిన కళాశాల పని మొన్న 11 వ తేదీన ముగియవలసివచ్చినది. ప్రారంభమైనది. ఆంగ్లో ఇండియన్లు, క్రైస్తవులు, హిందువులు కలసి మొత్తము 84 మంది విద్యార్థి నలు మొదటిగోజున ప్రవేశించినారు. ఈ 84 లో 8 మంది బ్రాహ్మణులు, 3 మంది యాళీలు, 3 క్రిస్టియన్లు, క్రైస్తవులుగాని, ఆంగ్లో ఇండియన్లుగాని యెయున్నారు. ఈ కళాశాలకు మిస్ కేలాచూరు యూగోపియస్ యంతరి ప్రెసిడెంట్. మిస్ మేయర్స్ అను నామె సహ యోజాధ్యాయిని. తక్కువ శాస్త్రమును బోధించుట కొక పండితుని ఏర్పరచినారు. దేశభాషలు నేర్పుటకుగూడ ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

ఈ కళాశాల ప్రస్తుతము రెండవతరగతి కళాశాలగ నుండును. ఈ సంవత్సరము ఇంటర్మీడియేటు మొదటి క్లాసు నెట్టినారు. వచ్చే సంవత్సరము రెండవక్లాసు నెట్టబడును. ఇంగ్లీషు, దేశభాషలు, లాటిను, సంస్కృతము, ఫ్రెంచి, భాషలును, ప్రాచీన, పాత చరిత్రలు, తర్కము, నేర్పబడును. ప్రకృతిశాస్త్రములు (అనగరసానున, పద్యావిజ్ఞాన, వృక్ష, జీవ, మొదలగునవి) నేర్పుకొన దలచువారు ఆయాశాస్త్రము లను నేర్పుకొనుటకు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలకు వెళ్ళుచుండ వలయును. మిస్ మేయర్స్ దొరసాని ఇంగ్లీషుభాషాతమలు చెప్పెను. ప్రెసిడెంట్ ఆంగ్లభాషలో పట్టపక్షి లు స్వాగతించి. ఈమె చరిత్ర, బోధించును. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ పండితుడు తక్కువ బోధించును. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ మళయాళము పండితుడై యీ కళాశాలలోని బాలికలకు మళ యాళీ ము, సంస్కృతము బోధించును. అరబ్బీ ముల్లా వాణిజ్య ప్రకరములను వ్యాసించును. సీ. నమోదాయ గారు అరబ్బీము చెప్పెను. తెలుగు, కన్నడము, ఫ్రెంచి, లాటిను భాషలు నేర్పుటకు గూడ ఏర్పాట్లు చేయుచున్నారు. బందరు, కర్నూలు, సికింద్రాబాదు, బళ్లారి, నెల్లూరు, ఒంగోలు, ఎర్రకోట, చెంగళూరు, మదరాసులనుండి కళాశాలలో చేరుటకు విద్యార్థి నలు దరఖాస్తులను బంపినారు. బాలికాపాఠశాలలకు ఆర్టింగు ఇనస్పెక్టరుగనున్న శ్రీనివాసమూర్తిగారు కుమార్తె, ఇదివరకు కొచ్చి దివానుగనున్న రావు బహదూర్ నెలది పట్టాభిరామరావుగారు కుమార్తె. పురుకోట సంస్థానములో విద్యార్థి కాకుటై రెడ్డరుగనుండి పంపినపుచ్చు కొన్న యన్. నారాయణస్వామి అయ్యగారు కుమార్తె. ఎక్కి నాల్గవో ఇంగ్లీషు నున్న ఆర్. ఏ. శ్రీనివాస అయ్యగారి కుమార్తె, చెంగళూరు పెద్దపల్లియెందుల నూపరింబెంబెంబుగ నున్న సి. పొన్నగారి కుమార్తె, చెంగళూరులో అడ్వకేటుగ నున్న కె. పొన్నయ్యగారి కుమార్తె, ఇంక ఇతరులను ఇప్పటి కేకళాశాలలో చేసినారు. ఈ కళాశాలలో విద్యార్థి నల భోజనమునకును, నివాసమునకును, వసతులు, ఏర్పరచబడినవి. బ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య, శూద్రబాలికలకు వంటచేయు టకు బ్రాహ్మణశ్రీ నియమింపబడినది. ఆంగ్లో ఇండియన్ లకు, క్రైస్తవులకు, వారివారి కనుకలములగు సదుపాయములు చేయబడినవి. ఈ కళాశాల ప్రతిరోజు ఉదయము 10 గంటలకు ప్రారంభమై సాయంకాలము 4 గంటలకు మాసివేయవచ్చును. సుభాష్యము 1 గంట మొదలు రెండు గంటలలోపుగ ఫలాహారములు చేయుటకు నెలనియ్యబడును. ప్రస్తుతము కళాశాల నీటికోడ్లను దక్షిణముగనున్న ఒక బంగళాలో నెట్టినారు. శాస్త్రమును భద్రత మేపడేకములో కట్ట వలయును విషయము ఇంకను ఆలోచనలో నున్నది.

గవర్నరుగారు దర్శించుట.

14వ తేదీన 12½ గంటలవేళ విద్యార్థి కాకుటై ఆర్టింగు రెడ్డరుగనున్న ఆ.కె.ఎల్. కే. హెచ్. ప్రొమగారితోను, తమ అంగ రక్షకుడు కె.కె. కమలాకాంతగారితోను కలసి వెంట్రాంకు ప్రభుగారు కళాశాలను దర్శించిరి. దీలాచే దొరసానివీరికి స్వాగతమొసగి కళాశాలలోని గదులనున్నీటిని చూపించినది. కళాశాల భవనమును జూచి వచ్చు గుర్రు చాల సంతోషించి నారు. వారికి విద్యుదయంత్ర అభిమానమును వెల్లడింపుచు ఈ కళాశాల మంచి అభివృద్ధిలోనికి వచ్చుననియు, బాలికలు చాలమంది ఈ కళాశాలలో భోజనమునయు చెప్పిరి. గవర్నరుగారు ఆంగ్లంబువేళ్ళు కళాశాలలో పండి తరువార మొట్టమొదటివేల వెళ్ళి గవర్నరు మొట్టమొదటను వెళ్ళిరి.

వెనుకొండ సబ్ మేజిస్ట్రేటు.

లంచము పుచ్చుకొనుట.

బళ్లారి జిల్లా కోర్టులో విచారణ.

అనంతపురము జిల్లాలో వెనుకొండయందు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగనున్న వేదం పద్మనాభ అయ్యగారు సాక్షి కేసులో లంచము పుచ్చుకొనినట్లు. కేసును వెంపబడి ఇండియన్ పీసల్ కోడు 161 కేసు నుండి బళ్లారి సెషన్సుకోర్టుకు విచారణ నిమిత్తమై పంపబడినది. ముద్దాయిపక్షమున చెన్నపురిలో బారి ప్రయగనున్న జె. సి. ఆదమ్ గారును, కడపనివాసులగు సి. రామచంద్రరావుగారును పనిచేయుచున్నారు. ఈ విచారణ 10 వ తేదీన బళ్లారిలో ప్రారంభమైనది. పట్టెట ప్రాసిక్యూటరు గారు కేసును ప్రారంభించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—

కేవల, ఆతనిసోదరుడు కింగప్ప మీదను నింకమటికొం దట మీదను ముద్దాయియొద్ద నొక కిక్కిగారు దాఖలుచేయ బడినది. కడపకు సంవత్సరము ప్రాసిక్యూషను పక్షము సాక్షు లను విచారించినపిమ్మట నూరు రూపాయల లంచ మియ్యవల సినదనియు, లేనియెడల ఖయ్యు వేసెనననియు, ముద్దాయి కేవలము తెలియజేసెను. కేవల యీ ప్రకారముగా సామ్యిచ్చి జూరీలుపై విచారణయొద్దము. కొన్ని వాయిదా లయినతరు వాత విచారణపూర్తియై తీర్పుమాత్రము చెప్పవలసియుండెను. ఫలాంగోజున తీర్పుచెప్పబడునని ముద్దాయి వాయిదావేసెను గారి, ఆ ప్రకారము చేయక రెండుమూడునూరులు తిరిగి వా యిదావేసెను. ఇట్లుండగా, జనవరి 6 వ తేదీన ముద్దాయి కేర ప్పను, కోగిరగారు మునసు నరసరెడ్డిని పిలువనంపి, కేసురూ పమునదనియు, 301 రూపాయలిచ్చిన గాని వనలికెట్టుటకు పిలువదనియు, చెప్పెను. తుదకు కేవల 200 రూపాయలిచ్చు టకు సమాధానపడెను. తరువాత, జనవరి 7 వ తేదీన కేవల 100 రూపాయలు నమూనాచేసి, మిగిలినదానిని పోగుచేయ జాలక పోయెను. ఎన్నివోట్లకో తిరిగెనుగాని యెవరును నీతి నికి సహాయపడలేదు. చివరకుకడపలోకి విగిలిన 100 రూపాయల క్రిందను బంగారపు అడ్డగెలు తీసికొని యయ్యవలచెను. కేవలము, నరసరెడ్డియు, సీసామ్యుబట్టుకొని మేజిస్ట్రేటు యింటిదగ్గరకు వెళ్లి, బయట నిలువబడిరి. కొంత సేపటికి బంబ్రెతు వచ్చి వీరిద్దఱును లోనికి దీసికొని పోయెను. అంతట కేవల 100 రూపాయలనిచ్చి, తక్కిన సామ్యు దొరకెడికాదనియు, నెట్టుయినను రక్షింపవలయు ననియు, వేకుకొనెను. ఎంత మొత్తుకొనినను, మేజిస్ట్రేటు గారి కి దయగలిగినది కాదు. 200 రూపాయలిచ్చిన గాని లాభము లేదని గట్టిగా చెప్పెను. కడపలో నరసరెడ్డియొద్దనున్న అడ్డగె లను సమర్పించెను. మేజిస్ట్రేటుగారి నగను పుచ్చుకొని త్రిప్పి చూచి, యిది నాకక్కరలేదు. తీసికొనిపోయి దమ్మునే తెచ్చి యయ్యవలసినదనిచెప్పిరి. తక్కిననూరురూపాయలను మాత్రము వెదకు చుట్టుకొనుగడ్డలో మూటగట్టి మంచముమీదపెట్టెను.

మేజిస్ట్రేటుగారు కేవలమును జరుగుచున్న వ్యవహార మంతయు పోలీసు డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబు గారి కెట్లో తెలియవచ్చి, యీయడ వెంటనే సబ్ కలెక్టరు కలెక్టరుగారి దగ్గరకుబోయి కథయంతయు సరిస్తరముగా తెలియజేసెను. అంతట, పీరియరు నానాత్రి బయలుదేరి తిన్నగా సబ్ మేజిస్ట్రేటు యింటిదగ్గరకు పోయి బయట నిలువబడిరి. కొంతసేపటికి మేజిస్ట్రేటుగారి బంబ్రెతు బయటకువచ్చెను. ఆతనిపిలిచి, నర సరెడ్డి కేవల యున్నారా? అని యడిగిరి. మొట్టమొదట నరకు యెగుడు దిగుడు జవాబు లిచ్చెను. ఇంతలో సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు బయటకువచ్చిరి. సబ్ కలెక్టరుగారును, డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబు గారు ఆయనదగ్గరకుబోయి లోపల నెవరున్నారని యడిగిరి. మొదట నెవరులేరు చెప్పెనుగాని పిమ్మట లోపల నిరువురునువచ్చు లున్నారని యెప్పుకొనెను. సబ్ మేజిస్ట్రేటు లెలుపుబెట్టిన తరువాత నీమకువచ్చున సబ్ కలెక్టరు గారును, డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబు గారును చూచిరి. కేవల జరిగిన వృత్తాంతమంతయు సబ్ కలెక్టరుగారికి చెప్పెను అంతట సబ్ కలెక్టరుగారును, డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబు గారును నిరువురులోపలికిపోయిరి. సబ్ మేజిస్ట్రేటు మంచముదగ్గరకు పోయి దానినిదరచున్న 100 రూపాయలముటును దీసి సబ్ కలెక్టరుగారి కిచ్చెను. తక్కువట్టుగా దీనిలో 100 రూపాయ లుండినది. కేవల నరసరెడ్డి చెప్పినసంగతులను సబ్ కలెక్టరుగా రచ్చటనే వ్రాసికొనిరి. కీర్తరును నిచ్చిన యొకచుహామరును కూడ యచ్చుకొనిరి. ఆచుహామరు సబ్ కలెక్టరుగారు అంతర్యము వెళ్లి జరిగిన కథంతయు కలెక్టరుగారికి తెలియ జేసిరి. ఈ కేసుయొక్క ప్రారంభ విచారణను అనంతపురమున

సబ్ డివిజన్ మేజిస్ట్రేటుగారు జరిపి ముద్దాయిని జిల్లాకోర్టు కు పంపిరి. ఇది కేసుయొక్క కథ.

సబ్ కలెక్టరుగారి సాక్ష్యము.

ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమున ముందుగా వెనుకొండ సబ్ కలెక్టరు కలెక్టరు ఐ. సి. ఎస్. గారు విచారించ బడి యిట్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి:—

ముద్దాయి చెయుచుండిన రాయబారము గూర్చి జనె వరు 7 వ తేదీన డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబు కలన వింటిని. ఆరాత్రి డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబు ముద్దాయి యింటి యొద్దకు ముందుగబోయి ఒకచెట్టుక్రింద నిలుచుండెను. కొంత సేపటికి ముద్దాయిబంబ్రెతు ఒకడు బయటకువచ్చెను. లోపల నరసరెడ్డి యున్నాడా అని నేను వానినడిగితిని. దీనికిరకు సరి యొక సమాధాన మియ్యలేదు. ఇంతలో ముద్దాయియే లోపలి తలుపువేసి, వసారాలోనికి వచ్చెను. అంతట నేనును, డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబును గలసి ముద్దాయి నిలుచుండిన వసారా లోనికి పోయి లోపల నెవరైన మువ్వలున్నారా యని ప్రశ్నించితము. ముద్దాయి యెవరులేరని చెప్పి సంతోషంప సాగెను. అట్లయిన మేము లోపలికి పోయిమాడ వచ్చునా యని యింటిని. దీనిపై నరకు లోపల నిరువురు మనుష్యు లున్నారని చెప్పెను. ఇంతలో నొకడు ముద్దాయివలన విచారింప బడుచుండినవాడు కాదా యని యింటిని. అపునని యతడు జవాబిచ్చెను. అట్లయిన వారిని పిలుపుచుంటిని ముద్దాయి అంతట తలుపు దీసెను. లోపల నిర్దరునువచ్చులను జూచితిని. మీ చేల్లె మని యడుగ గా కి వచ్చి అని యొకడును, నరసరెడ్డి అని మఱియొకడును చెప్పిరి. తరువాత డిప్యూటీ నూపరింబెంబెంబువల్ల కాగితములను సిరబుడ్డి కల మును దెచ్చెను. కేవల నరసరెడ్డి చెప్పిన సంగతులను వ్రాసి కొంటిని. కొంతకాలము క్రిందట 100 రూపాయల నిచ్చితి ననియు, నింకను రెండు వందలు ముద్దాయి యడిగినాడనియు, దీనిలో 100 రూపాయలు మాత్రము దొరకెడిందున ఆమొత్త మిచ్చి మిగిలిన దానికి బదులుగా బంగారపు అడ్డగెల నిచ్చితి ననియు, కాని ముద్దాయి అడ్డగెల నిచ్చివేసి రూపాయలనే తెచ్చియిచ్చుని చెప్పినాడనియు, కేవలచెప్పెను. నరసరెడ్డి కూడ నీసంగతులను ఋజువుపఱచెను. వీరు చెప్పిన సంగతులు వ్రాసికొనిన పిమ్మట, వీరినేమైన సవాల్లువేసిన వేయవచ్చునని ముద్దాయికి చెప్పితిని. ముద్దాయి ఏమిదో కొన్ని ప్రశ్నలు వేసెను. కేవల బంగారపు అడ్డగెలను దెచ్చి నాకిచ్చెను సాక్షికి రూపాయల గుడ్డముటును, అడ్డగెలను కోర్టులో చూపగా 7 వ తేదీన ముద్దాయి యింటిలో జూచినవానివలనే యున్నవని చెప్పెను. ఈ డబ్బెక్కడిదని నేను ముద్దాయి నడిగితిని. తన వదిన దగ్గరనుండి వచ్చినదనియో, పంపకల నినదనియో, చెప్పినాడు.

సరస్వతి.

దశమప్రకరణము.

సరస్వతి యింటికివచ్చి సెలదినములయ్యెను. ఆమెయం దు మునుపటి యుత్సాహము కానరాదు. ముఖచంద్రుడు చిరు నవ్వువెన్నెలలు కాయుట లేదు. ఆమె ప్రతిచర్యయందును మార్పు కన్పడుచుండెను. ఎవ్వరితోడను మాటలాడుట కిష్ట ప డుటలేదు. స్నేహితు గాండ్రతో వైరము నిష్టాగోష్ఠి చేయుట లేదు. నిద్రాహారములకు నియమములేదు. ఒంటరియై యెవ్వడు వేదయో యోచించు చుండును. నానాట శరీరమున రక్తమాం సములు క్లిగి శక్తి క్షీణమగుచుండెను. నవనవలకు తమలర వనివాడి సాలిపోయియుండెను. సరస్వతి యంతకంతకు చిక్కి సగమై చివరకు మంచముపట్టెను.

సరస్వతి యస్వస్థతను జూచి మొదట మొదట కలా శాలయం దామె విక్ర లిలేని విద్యార్థిశ్రమచేయుటవల్ల ననా గోగ్యము కలిగిన దేమోయని యత్రమములను స్నేహితులను దలంచి యుండిరి. కాని కొన్ని దినములు గడచుటయు నదిదేహ యగృత యని నిశ్చయించుకొని యాపభోగపదార్థములు చే యించుచుండిరి. వాని వల్లను నేమియు గణము కన్పింపక పోవుటచే నది యేమోయని భీతిల్ల సాగిరి కాని యామశరీర కార్యమునకు గారణము నూత్రము గ్రహింపజాలలేరి. తనకు బాధయెడియు లేదనియు వాదనలు చేరియు దన వ్యాధిని గుర్తుజాలవనియు గాలక్రమమున నాగోగ్యమయ్యె లభించు ననియు దనవై వృథాశ్రమపడవలదనియు వ్యాధి తప్పేమి నేయవో యను భయము వలదనియు నీర్వహణ సంగత్యించిన నది కాకతీరదనియు సరస్వతి యన్మోములకు బోధించుచు

పరిషత్కార్యదర్శి.

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ ఆమా॥ బం॥

శుక్రవారము.

మెక్సికో సమస్య.

నడచి నడచి తుట్టుతుడకు మెక్సికో సమస్య జనరలు హ్యూగో యొక్క వివేకముచేతను స్వార్థ త్యాగముచేతను విశేష కృపాతములేక కడగాంచ గలిగినది. అతడు ప్రెసిడెంటుపదవిని మానుకొని దేశమునునడచినాడు. ఏమాత్రమును అసంతృప్తి కనుపరపక హ్యూగో రాజ్యాంగ సభకు రాజీనామా నుబంపెను. వారును విశేషాభిప్రాయభేదము కను పఱచక దాని నంగీకరించిరి. సీనారు కార్యజలు అధ్యక్షపీఠము నధిష్ఠించినాడు. ఈక్రొత్త యధ్యక్షు నేదినవాడు జనరలు హ్యూగోయే. జనరలు కరాం జాయను సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు సీ నిర్వహణను నంగీకరించినారు. ఇటీవల తిరు గుబానిసేనానులగు కరాంజావిల్లాలు విజయము పై విజయముగాంచి రాజధాని ప్రక్కకు వచ్చుచుం డుటయు, సంయుక్త రాష్ట్రాధిపతియగు డాక్టరువిల్స నుగారు హ్యూగో రాష్ట్రాధిపతియై తీరవలెనని పట్టుపట్టియుండుటయు, జనరలు హ్యూగో డాక్టరు విల్సనుల వివాదములఁ దీర్చునోరైన దక్షిణ అమెరి కా ప్రజాసత్తాక రాష్ట్రముల ప్రతినిధిసంఘమును హ్యూగో లోలగిపోయిన మేల్కొనని యభిప్రాయ పడియుండుటయు, హ్యూగోను రాజీనామానిచ్చు స్థితికి చేచ్చెనటలో నన్యతములేదు. అయినను హ్యూగో బలహీనుడుగాడు. పికివాడుగాడు. అధ్యక్షతవహించుటకై యతడుచేసిన కార్యములను తల మెక్సికోనినయెడల శాంతి కోరువాడునుగాడు. ఇట్లుండేయు నాతడు తనపదవిని మానుకొనుట నిశ్చయముగా దేశోపకారబుద్ధితోననియే చెప్పవలసి యున్నది. ఎంతకనినదైనను కొన్నిసందర్భముల లో మహావిశాలమానసుడగుననుటకు సీతడే నిదర్శనము. తిరుగుబాటు నాయకులును డాక్టరు విల్సను గారును విజయమాడినారనుట సాధారణతీర్థానము. నిజముగాయోచించినయెడల దేశమునునుహ విగ్రహమున ముంచి రక్షప్రవాహముల జనింప జేసి యల్లకల్లలము చేయగలకై యు స్వభావమున గల జనరలు హ్యూగోయహంభావమును జంపికొని దేశహితముగోరి తానొక్కడే ప్రవాసించుటకు, యం దజయములను మించినజయముని చెప్పకలేవడు. డాక్టరు విల్సనుగూడ నశీష్టసిద్ధి నందు స్థితికి వచ్చి యున్నాడు. మొదటినుండియు సీతనివద్దతి శాంత పద్ధతియే. ఒకకప్పు కాచినేచి కార్యాంతముచూడ ప్రయత్నించుట ఈతని స్వభావము. అమెరికాలోని ప్రజాసత్తాకములలో నితరదేశ్యుల లాభ పరిత్యము ప్రవేశించి కక్షలు పెంచి ప్రజా శక్తిని నశింపజేయకుండునట్లు చేయవలయుననుట వీరియాశయము. ఈపని నెరవేరుటకు మెక్సికో లో హ్యూగో యాటంకమని వీరియభిప్రాయము. బలాత్కారముగా బ్రవేశించి పనిచేయుట వీరి యుద్దేశ్యమునకే భంగకరము. వీరి నడవడిని విమర్శించు పరిదేశీయులకంటె వీరికి మెక్సికోవిషయ ముల జాడలు బాగుగ తెలియుననుట విశేషము. కావుననే వీరు జాగ్రూకులై మెగ్సి పనిచేసినారు. కరాంజా విల్లాలు అధ్యక్షతకై వెనగునట్లు పై న గుటకు ప్రయత్నించునట్లు కానరాదు. ప్రయత్నించినను ఫలముండదు. నేటితంత్రవాదులలో నా

క్కటి ననుసరించి సీనారు కార్యజలుతో కరాంజా గారు ప్రభుత్వాధికార నిర్వహణము విషయమున సంధిచేసికొని యేర్పాటుచేసికొనినానో తాము అట్టి యేర్పాటుల నంగీకరింతురని డాక్టరు విల్సనుగారు తెలిపియున్నారు. ప్రస్తుతము విల్సనుగారే మెక్సి కో విషయముల పోకడను నిర్ణయింపగల యధికార స్థానమున నున్నారనుట స్పష్టము. కావున కరాంజాతో మరియొకరినో మెక్సికో ప్రజల స్వతంత్రముగు నిచ్చుననుసరించి యధ్యక్షు నేర్పరచుటకు విల్సనుగారికి తగిన సమయ ము చిక్కియున్నది. అయిన నింతకాల మల్లకల్లలముల కాటవట్టున దేశమున నితర దేశ్యులలో సర్వంగనుండర ప్రజాసత్తాకము ఫలించునా యను సందియముమాత్ర మందఱకు నుండక పోదు. సంయుక్త రాష్ట్ర ముదాహరణమై కంటి కగుపడుచు నుపద్రవ్య యగుటకు సిద్ధమయియుండ మెక్సికో యేల యభివృద్ధి నందరాదు?

ఉత్తరభూవము కవిపెట్టబడియు నాస్థానము లింకను శోధించునిమిత్త మనేకులు శాస్త్రజ్ఞులు తమదేహప్రాణముల నర్పించుచున్నారు. వీరిలో నిటీవల నుప్రసిద్ధుడయినవాడు ప్రిఫాసను. ఇతడు గతసంవత్సరము కనడా ప్రభుత్వమువారి ప్రోత్సాహముపై ఉత్తరభూవయాత్రకు పదునలుగురు శాస్త్రవేత్తలతో బయలుదేరెను. మూడునాలుగు సంవత్సరములకు సామగ్రి తగినంత వెంటకొనెను. కార్లుకు అనుకూల గొప్పయోడయు మరియొకటిని యోడలను సీ ప్రయాణమునకు నియమితమయ్యెను. కాన్లుకు ఇదివరకు నుత్తరభూవప్రయాణముల లేరు. గాంచిన కస్తాను బాట్టలెట్టగారి యాధిపత్యమున 1918 వ జూనులో వంకూవను ద్వీపమునుండి ప్రయాణముసాగించెను. నోమను ప్రదేశమున ఎస్కిమోలను జాతినేవకులను కొందరను మంచుకు నిలచు నా దేశపుకుక్కలను కొన్నిటిని శుశ్రూషా కికు లెక్కించుకొనిరి. అచ్చటినుండి 1912 లో ప్రిఫానుసనుచే కనుగొనబడిన ఒకజాతిఎస్కిమోలను పరిశీలించుటకును విశ్లేషణాలాంఛనబడు ప్రదేశపు భూగర్భ ప్రకృతిని పరిశీలించుటకును డాక్టరు ఆండర్సను శాస్త్రజ్ఞుని దింపురుదేశముతో వీరు హాగలు ద్వీపమునకు జోవ నిశ్చయించిరి. కాని ఆగస్టు 12వ తేది నాడు కార్లుకు గట్టుకు 15 మైళ్ళమీద పాయంటుబారో అనుచోట మంచులో నిరకికొని పోయినదని ప్రిఫానుసనువార్త నంపెను. మంచన్ని వైపులచూట్టొనుట ఆప్రదేశము లలో శీతాకాలములో సాధారణమగుటచేత నది సహజమగు శీతకాలపుచిహ్నమే యని తలంచి ప్రిఫానుసను మరియొక్కరకు వెంటబెట్టుకొని మంచు పైనడచి గట్టుచేరి వేటనిమిత్తముపోయెను. నెలంబరు 30 వ తేది తుపానుకొట్టినందున ప్రిఫానుసను నాతనియనుచరులును తీరమునకు వచ్చిరి. మంచుగాని అందులో నిరకికొని పోయిన కార్లుకు గాని కానరాలేదు. అదిరువదియైదుమంది ప్రయాణికు లదృశ్యులయిరి. ప్రిఫానుసనుతలచేఖరు బట్టి పశ్చిమముగా నెంతవెదకినను కార్లుకు పొడచూప దయ్యెను. తరువాత కార్లుకొకవేళ నెచ్చటవైన దారితప్పియుండి కానవచ్చునేమోయను నాసలుండెను. బటావానుండి ఇటీవల చేరిన హైరవద్దమానము ననుసరించి నన్నియాశలును వమ్మయినవి. రాంగలుద్వీపమున నున్నారని నమ్మ బడుచుండిన ఇద్దరు స్కాట్టులు, ఒక్క-ఆర్ల్యుడు, ఒక్కప్రాంసువాసి మరి నలుగురు మొత్తమున కెన మండుగురు మృతినొందిన స్త్రైంచవలసియున్నదట! శాస్త్రశోధనకీర్తిస్వార్థపరిత్యాగమొనర్చు పాశ్చాత్య ధీగు లనుకరణీయులుగారే.

మన రాజధానిలో మధుర అద్దకమునకు వేరైనది. అచ్చటిచీర లన్నిచోట్లకును వ్యాపించి యున్నవి. అందుచేతనే ప్రభుత్వమువారు రచ్చట నొక శాస్త్రజ్ఞుని నియమించి అద్దకపు పరిశోధనల నాతని కొప్పుజెప్పియున్నారు. ఆప్రదేశమందలి పనివారల కాలడు సలహాల నిచ్చుచుండును. అతడు గత వత్సరము చేసినపనిలో విశేషాశము లంతగాలేవు. కొన్ని రంగువస్తువుల ప్రకృతులను గొందఱు పనివారలకు నెఱుకపరచుటయు రంగు వేసినపట్టున కంటియుండు జగటుపోగొట్టుటకు సబ్బు నుపయోగించుట శ్రేయస్కరమని చూపుటయు మధురలోని పరిశ్రమల ప్రదర్శనమును కొద్దిగా నేర్పఱచి గవర్నరుగారు వెళ్ళినపుడు కనుబరచుట యు ఆతరుణమున పక్కాచాయల నద్ది చూపి చుటయు నొక చిన్న తరగతిపెట్టి దానిలో కొందఱు పనివారలకు కొంత రసాయనశాస్త్రము, యితర ప్రకృతిశాస్త్రములు, నారల గుణములు, ప్రతివస్తువుల యద్దకము, మున్నగునవి నేర్పుట యు నితడుచేసిన పనులలో ముఖ్యములు. ముందటికంటె నిప్పుడు అద్దకపువిద్యయెడల ప్రజయెక్కు డభిమానము చూపుచున్నారు. పరిశోధనాలయము పూర్తియయి ప్రతిష్ఠాపన నెలకొని అద్దకపు శాఖ ప్రబలినయెడల నింకను ప్రయోజనము కలుగుననియు సీతడభిప్రాయపడుచున్నాడు. చుట్టును ఇండ్లధివృద్ధియగుటచేత నిప్పుటి పరిశోధనాలయ మనారోగ్యవంతమగుచున్నదనియు పరిసరముల కలరా సంభవించుటచేతను నీటివసతి బాగుండకపోవుటచేతను పసి కభ్యంతరములు కలిగినవనియు నితడు వ్రాయుచున్నాడు. క్రొత్త ఏర్పాటులు జరిగినయెడల నన్నియు సరియగునని యీతని యాశయము. మధుర అద్దకమునకు సుప్రసిద్ధమగుటచే నిప్పుడు మామొగుటనుండు రిపోర్టు సంతృప్తికరముగా కన్పట్టుచున్న ముందు నకు ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధపుచ్చుకొనినయెడల లాభము కలుగునని నమ్ముచున్నాము.

మనదేశమునందలి జాయింటుస్టాకు కంపెనీల కడపటిసంవత్సరపు చరిత్ర నిజముగా విషాదకరము. విస్తయకారణము. గతసంవత్సర ప్రారంభమున 155 కంపెనీలుండెను. ఆసంవత్సరమున 22 కంపెనీలు రిజ్యురయ్యెను. అందు 11 నిధులు 7 వ్యాపార సంఘములు. సంవత్సరాంతమునకు 108 మాత్రము నిలిచియుండెను. ఇట్లుగల గతించి చనిన కంపెనీల సంఖ్య 69. ఇందు నిధులసంఖ్య 21. దివాలాతీసిన ఈనిధులలో వసూలయియుండిన మూలధనము 25 లక్షలు. వీనిలో లోకులుంచిన డిపాజిట్టులు 2½ కోట్లు. డిపాజిట్టు చాలవరకు దివాలాకు ముందించివేయబడె నని రిజ్యురారు వ్రాయుచున్నాడు. ఎట్లయినను ఒక కోటికి పైబడినవత్సము యుండు ననుటకు సందేహములేదు. వ్యాపారవిశ్వాసము చెడుట ఈనవ్వుమున కెన్నిమడుగులో చెప్పదరమే గాదు. ప్రాతనిధు లిట్లు దివాలాలై త్రుచుండ రిజ్యురయిన క్రొత్తనిధులెట్లు తలయెత్తగలవు. సోలారు బ్యాంకునుపేరుతో ప్రారంభించి ఒకకోటిమూలధనము పోగుచేయ నెంచిన నిధికి రు 8,500 లు వసూలు గాలేదు. ప్రపంచనిధి యనుదాని కొక్కకాపైన సమకూర లేదు. ఇట్టి విపరీతములతో గూడుకొనిన సంవత్సరము కడచినసంవత్సరము దక్క వేతొక్క టికానరాదు. ఒక్క-విశేషసందర్భము పెక్కు-వికారముల కెడమిచ్చుననుట కీచరిత్ర ప్రబలనిదర్శనము. కావున హైందవవ్యాపారపరులు ప్రతిష్ఠాపనారచ నమున జాగరూకులై నిర్వహణశక్తుల గడించి వ్యాపార విశ్వాసమును పునరుద్ధరింపవలసియున్నది.

విశేష తంత్రీవార్తలు.

స్వరాజ్యము.

సవరణ లిల్లు

లండను జూలై 17:— మంత్రులు నిన్న సభచేసినారు. సవరణలిల్లు రెండవసారి కామన్సు సభలో చదువవలసి వచ్చినప్పుడు, ఎట్టిమాధ్యమాలను అవలంబింప వలయునో, నిన్న సభలో తీర్మానించుకొనలేదు.

సంస్కృతి

మంత్రులులిరిగి సోమవారమునాడు సభచేయ నున్నారు. మంత్రులు సేతుభూమియగు మాట్లాడుచున్నారని వదంతి పుట్టినది. స్వరాజ్యసహాయ లింకను, ఇటో అటో పై సలుగాక, సంస్కృతముగ నున్నవని నమ్ముచున్నారు.

మెక్సికో వ్యవహారములు.

వాషింగ్టను జూలై 17:— ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు ఏ యే సంగతులెట్లు జరుగునో, జరగనిమ్మని కనిపెట్టి చూచుచున్నారు.

మెక్సికోను గురించి సంయుక్త గాప్రముల దొరతన మువారి అభిప్రాయము లేవో, తెలిసికొనునంతవరకు, ఇంక రాష్ట్రాధిపతులు సెనాటర్ బహుశాగారిని, ఇంకొకరిని గాని మెక్సికోకు ప్రెసిడెంటుగ అంగీకరింపని విల్సనుగారు నమ్ముచున్నారు.

పరిపాలనాధికారము హక్కునుండి, కాకబజాలో గారికి మారుటకు మీరు ఒప్పుకొను పక్షమున, నయోగరా ఒడంబడిక ననుసరించి నూతనముగ స్థాపింపబోవు గవర్నమెంటు అంగీకరింపబడును. అది విల్సనుగారు కరాంజాగాంకి తెలిపినారు.

హోయర్లు.

మెక్సికో జూలై 16:— జనరల్ హోయర్లు రాజీనామాచిచ్చిరి. ఈ కార్యము బహుశమ్మదిగను, త్వరతోను జేయబడెను. రాజీనామాను కాంగ్రెసు వాంగ్మొకనిరి (121 ను 176 ను) తరువాత సినికో కన్వెంట్ గారు ప్రమాణముచేసి రాజధనమునకు వెళ్లిరి. వారినిగొప్పగా నాగ్మొలింపిరి. హోయర్లు వెళ్తున్న నొకవిభావనను జదివిరి. తరువాత పూర్వోక్త మెక్సికోలేవు పట్టణమునకుబోవుటకై పైలునెక్కిరి. ఇక్కడికి వీరాక్రూజునుండి బ్రిష్టల్ అను యుద్ధనావయును డ్రెన్ డెక్ అను జగ్గనీ నావయును తొందరగా బయలుదేరిపోయినవి.

మెక్సికో సమస్య

వాషింగ్టన్:— మెక్సికో సమస్య తీర్పబడుటకు హోయర్లు గారి రాజీనామా ప్రభువు సోపానముగ నెంచబడుచున్నది. దీని ఫలితము జనరల్ కారంజాగారు యధికార పదవినిొందుట యని తలంచుచున్నారు.

కాన్స్టిట్యూషనలిస్టుల పురప్రవేశము.

మెక్సికో జూలై 16:— నిబంధనవాదులు కాంతిక రాజధానిని ప్రవేశించుటకు యేర్పాటులు చేయ నొకకమిటీ వారు సెలయారు బోయిరి.

నావిక సభ.

జూలై 16:— గోజిత్తునద 20 చురుచువులు గట్టుటకుగా నాకా సభవారు కంట్రాక్టుల నిచ్చిరి. భూమిలోపల నొక పెద్దచెరువును తయారు జేయుటకును యిచ్చియుండిరి. బహుశా ఈచెరువు ప్రపంచములో నన్నిటికంటె పెద్దదిగా నుండును.

లిబరల్ కక్షి వారు.

జూలై 16:— కష్టసాధ్యమైనట్టియు నెక్కు చిక్కులతోగాడిగట్టియు నీ సందర్భమున ముఖ్యమంత్రిగారి యధికారమును బలహీనముచేయు నేకాగ్రమును కక్షి వాదుల చేయగూడదని కక్షినమైన విన్నపము నొకవానిని లిబరల్ కక్షి వారివెన్ద, వారి యనుచులకు పంపియుండిరి.

ఇండియను తేయాకు సంఘము.

లండను జూలై 16:— లండను పట్టణమునందలి ఇండియను తేయాకు సంఘముయొక్క సాంవత్సరికొత్తైన సమయమున సభాధ్యక్షులుగనున్న ఆఫ్టనుగారిట్లు చెప్పిరి:—లండనులో ఇండియను తేయాకును కొన్ని నియమములకు లోబడి ఆమ్ముటవలన లాభము వచ్చునని. ఇండియను తేయాకు హెచ్చుగా అమ్ముడు పోవలెనంటే, తేయాకు స్వస్థములోను అమ్ముకములోను కొన్ని నియమము లేర్పరుట అవసరము. తేయాకు

వ్యాపారము ఈసంవత్సరము చాలాభాగముగ నున్నది. ఇండియను తేయాకు పరదేశములకు గూడ హెచ్చుగ ఎగుమతియగుచున్నది. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు అన్నిదేశముల కన్న హెచ్చుగ ఎగుమతియైనది. అమెరికాకు దిగుమతియైన మొత్తము తేయాకులో 16 వంతులు ఇండియా నుండి వచ్చినది.

తరువాత సభవా క్రిందితీర్మానమును చేసినారు:—

తేయాకుతోటలలో పనిచేయు కూలివాండ్లు దొరకుటకు గాను కొన్ని సదుపాయములను ఏర్పరచ వలయును. మదరాసు రాజధానిలో కొన్ని భాగములనుండి కూలివారిని తీసికొని వెళ్లుటకు అనుభవ యిష్టించ వలయునని కమిటీవారు యిదిగరకు ఇండియా దొంతకము వారికి మనవిచేసి కొని యున్నారు. ఈ మనవిని అంగీకరింపుచు సభవారు తీర్మానించిరి.

ఆఫ్ లియా

మెట్టూరా, జూలై 16:— 6000000 ఖర్చుపెట్టి యక్షాతీరమునందు 4 నాకా స్థానములగట్టుటకు హాగ్నరుక్రీస్తు వాంగ్మొకనిరి.

లివర్ పూల్ హాగ్నరు అను యూనియన్ ట్రాన్స్మిటరులో తూర్పుభాగమున కెక్కు కొనబడిరి.

కామన్సు సభ.

అంతఃకలహములు జరుగుచున్నపుడు గాని జరుగబోక నున్నపుడుగాని యెట్టిసందర్భముల వైఖ్యము నుపయోగింప వచ్చునో నిశ్చయించుట కొకకమిటీని నియోగింపవలెనని సభలో తీర్మానమును ప్రవర్తించెదరు.

బర్ గియా

సాఫ్రియా, జూలై 16:— శ్రమపూరితమగు రాయవారము లనేకములు నడపి కృషిచేయక సదుపాయముల గొప్పించిని బడసిరి. ఇదిగాక బర్ గియాలో 100 కిలోమీ. వడ్డీలిచ్చు 20000000 అప్పును 84వంతున జిక్కుజేసికొనిరి. దీనిని గూర్చి సాబ్రంజిగభవారు యాలోచించునపుడు సభయందు అల్లరి పుట్టెను. ఎరి కక్షి వారు సోషలిస్టులును గాథముగ నెదిర్చిరి. ఈ అప్పుదేశమున కనమాకరమును నష్టదాయకమునగాక తగినగాబడి లేక జేకాదాయముల వ్యర్థము జేయునని చెప్పిరి. ఈ కంట్రాక్టుకు సమ్మతించుట బర్ గియా దేశము యొక్క భువతికును పరిపాలనని చెరుపుచేయుట యనిచెప్పిరి. కడపట సభాధ్యక్షుడు లిల్లు ఆమోదింపబడినదని తెలియజేసి సభ ముగించెను.

టర్క్ నేన.

కాన్స్టాంటిను నోపిలు జూలై 17:— టర్క్ సార్ల మెంటులో ఆదేశపు యుద్ధములై యిట్లు చెప్పినారు:— నేన కొద్దిగనున్నను యిటలీ నీ దేశమునకు కలిగిన దుర్దశకు తొలగించగలదు. ఆయుధములను అభివృద్ధి చేయుటకు 50,00,000 పౌనులు కావలయునని టర్క్ దొరతనమువారు పాస్ మెంటును కోరిరి.

సామ్య దేశమునందలిదవానలము.

లండను జూలై 16:— రష్యానుందు దవానములు నెచ్చునెరుగుచున్నవి. ఈ విషయము క్షణ నిలవదు. పైని కుటు జ్వాలల నావ శ్రమపడుచున్నారు. నెంటు పీటర్స్ బర్గ్ లోని పనివాండ్రు మాటునునందలి 25 యిండ్లు నిన్నటి సాయంకాలమున తగుల బడినవి. అగ్నియందు 4 గురు నశించిరి. ఇంకను మంటలు చల్లబడి యుండలేదు.

బ్యాంకుల సమ్మేళనము.

లండను జూలై 17:— కౌంటుకంసెన్, రాబర్టులూ బక్సు కంసెన్, యను సుప్రసిద్ధ బ్యాంకులు. రెండును, ఒకవానితో నొకటి కలిపివేయబడినవి.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు.

దక్షిణపాండూస్థానము.

హాగ్నెండ్ దొరనాని మరణము.

తిరువనంతపురము జూలై 17:— తిరువాన్కూరు మహారాజా వారి యుత్తరువు ననుసరించి క్రిశ్చియరాజయిన హాగ్నెండ్ ప్రసిద్ధి జ్ఞాపకార్థమై కారాగృహము లన్నియు నేడు మూసివేయబడినవి.

రాజరత్న మొదలియూగుగారి మరణము.

తెంగుళూరు జూలై 17:— సీనియరు అసిస్టెంటు కమిషనరును, మైసూరు శివుకొల్లూ లిజిస్ట్రేటునునగు వి. పి. రాజరత్న మొదలియూగుగారు నేడేక న్యాతుగ మృతిజేరిరి. ఇంతకు పూర్వమువరకును ఆంగ్లముగ నే యుండిరి.

బొంబాయి

బొంబాయి పోర్టు ట్రస్టు.

బొంబాయి జూలై 16:— బొంబాయి పోర్టు ట్రస్టు ఛర్జర్స్ క్ల లొకసభచేసి 1914 మార్చి 31వ తేదీతో సంకమొందిన సంవత్సరముయొక్క ఆదాయములగురించి చీపు ఆకాంక్షెంటు లెయాచేసిన లెక్కవిషయమై మోచించిరి. అసలు మదింపుచేసిన దానికంటె 10,96,000 రూప్యము లదనముగ మొత్తము 98, 80,000 రూప్యము లాదాయము వచ్చినది. ఇదివరకంతెసామ్మి వచ్చియుండలేదు. ఇది వరకొక పన్నుడు వచ్చినదానికంటె నిష్పన్ను 10 లక్ష లదనముగ వచ్చినది. ఖర్చులన్నియుపోను నికరాదాయము 16,40,465 రూపాయలు వచ్చెను. ఈ సామ్మి నిలుకధనముకు చేర్చబడును. పోర్టుట్రస్టు వారుసంకల్పించిన పనులను నిర్వహించుటకై నీధి యేర్పాటు చేయబడినది. ఈ సామ్మిలో నిది 105 లక్షలగును.

మెయిలుస్టేషనులు ఆలస్యము.

బొంబాయి జూలై 16:— రేపటియందయమన 5-15 గంటలకురావలసిన యింగ్లీషు మెయిలుస్టేషనుకు "సాల్ నెటు" నుండి బొంబాయిలోని పి. బి. అంను కంపెనీవారి కొకవార్త వచ్చెను. ఈ స్టేషను శనివారము నాటియందయమనకు బొంబాయిచేరుట యసాధ్యముట. కారణము తెలియదు. ఆలస్యమునకు ఇంజనలలో నొకటిపాడై యుండుటగా వార్త నూచించుచున్నది.

బొంబాయి పోస్టాఫీసు.

బొంబాయి జూలై 16:— శనివారమునాటి యందయమన ఇంగ్లండునుండి వచ్చుటకు బొంబాయి చేయబడునని ప్రకటించిరి. ఏడెననుండి ప్రయాణమునందు ఇంజనరూములో నేడియో విరిగెననియు అందుచే సంతకర కాలస్యము గుననియు, సాల్ నెటునుండి వార్తవచ్చెనని ప్రకటించిరి.

కెడిటు బ్యాంకు కేసు.

బొంబాయి జూలై 17:— ఈ కేసులో నిన్న మరి నలుగురు డైరెక్టరులు విచారింపబడిరి. హాటాలు చోటాలాలు అనునదేట్లు చెప్పెను:— బహిరానానివాసము. డైరెక్టరుకు డీకెమును లాభమును ఇయ్యబడునని జూసంబు సోషలిస్టులుజేసిన వివాదట డైరెక్టరుగనుండుటకై సమ్మతించితిని. నాకాంగ్లేయ భాషా భావనము లేదు. అందువలన బోర్డు విడిచి గులో నేమిజరుగునది నాకు తెలియదు. బ్యాంకు వ్యవహారము లెట్లు జరుగుచున్నవని మేనేజరు కనుగగా వాగుననే జరుగుచున్నవని సమాధానమిచ్చెను. నేను సరేయని యూరకొనుచుంటిని. మోతుబరులకి అప్పు లివ్వబడుచున్నవనిచెప్పిరి. బ్యాంకులోజరుగు వ్యవహారము లేమియునెంతగానూ సాక్షిని ప్రస్తించగా సామ్మిచ్చి పుచ్చుకొందునని వీరు సమాధానము చేసినమాటకు కొంత ఆశ్చర్యముకలిగెను. డైరెక్టరు కంవ వల సిన బ్యాంకుగరించి తినకు తెలియదనిచెప్పెను. తాము డైరెక్టరులుగ నుండినప్పుడు మాస్టేరు సోదరులెవరో తెలుసు తెలియదనియు, వీరు మోతుబరులని మేనేజరు తెలియజేసెననియు, మరలాల చంద్రకృష్ణ, రోజుము జూసముగానూ, చెప్పిరి. డైరెక్టరు బ్యాంకు నిట్లు వ్యవహరించినందుకై 25 లక్ష. లచ్చుకొనవలయునని లిక్విడేటరు డైరెక్టరుకు తెలిసినది. బాలచంద్రకృష్ణగారు తెలియజేసిరి. త్రిక మరాయి దశభాగముగా లిట్లు పేను సాక్ష్యములో చెప్పిరి:— నేనుమరియొక డైరెక్టరును. నాకింగ్లీషు అంతగా తెలియదు. బ్యాంకు వ్యవహారము లెట్లుండెనో తెలిసికొని అప్పుపుచ్చుకొనువారు మోతుబరుల కాదో ఆసంగతిని చూచునుండుటయే డైరెక్టరులు చేయవలసిన ఛర్మయని నా యభిప్రాయము.

పంజాబు.

విల్సను బాంకు.

లాహోరు జూలై 16:— ఈ బాంకుకు అప్పిచ్చినవాండ్ల కొంతమంది హాకిషేక్ లాయరు మరియొకరు డైరెక్టరులు మా నే

రంగూను జూలయి 16:— కెప్టను ఎ. ఎం. ఫిన్నె
గారు సి. ఆర్వై. జాగిరి మీద 15 వేల రూపాయలకు దావా
ను తీసికొనివచ్చిరి. నేడేదావాను ఖర్చులతో కూడ న్యాయ
మూర్తి జిర్కండు గారు కొట్టివేసిరి. ఇందువలన ఆర్వై. జాగిరి
కేసును మతియొక హైకోర్టుకు బదలాయించు వలయునని
సిన దరఖాస్తు విచారణలోనికిరాదు.

అందున స్వస్థమయ్యి అప్పుడే అధ్యక్షులు ప్రసంగించి
కొంతవేళలో వియనం జరిగింది. వారు 10 నిమిషాల
పాటు మాట్లాడినట్లు ప్రకటించారు. ఆ తరువాత
ప్రజలందరూ మైక్రుగాయని వారిని ప్రార్థించి వెళ్ళి
న ముగ్ధులై కిరీటీలు పట్టిపోయింది - 22-11-20 వాయి
వక. మిటిమూ, స్వర్ణవిజయ, పరిసరములకు, పరిసరం
మూడు మిటియైర్లకి పరిసరము స్వర్ణవిజయ ముగ్ధులు
పడినా.

చందాదారు లయిన వారలకు
ముగా నొసంగబడుననియు, మేనే
జారీతో యట్లొసంగబడుననియు ప్రచు
రకటా నీవార్తలను వ్యాసములం గన్

TELEGRAMS.

REUTER'S TELEGRAMS.

Mexican Question.

General Huerta's Resignation.

QUICKLY AND QUIETLY DONE.

A Farewell Message.

LONDON, July 16.—MEXICO CITY.—General Huerta's retirement was most quickly and quietly executed. The Congress accepted the resignation by 121 votes to 17, and then Senor Carbajal took oath and proceeded to the Palace. He received a hearty ovation. Huerta read a farewell message to the Congress and afterwards entrained for Puerto, Mexico, whither H. M. Cruiser "Bristol" and German Cruiser "Dresden" had hastily sailed from Veracruz.

Paving the Way to General Carranza.

WASHINGTON.—General Huerta's resignation is regarded as a first practical step towards the settlement of the Mexican question. It is considered that it will pave the way for General Carranza.

The Constitutionals' Entry into the City.

MEXICO CITY.—A special Committee has left for Celaya to arrange the Constitutionals' peaceful entry into the Capital.

Dr. Wilson's Hopes and Attitude.

LONDON, July 17. WASHINGTON.—President Wilson continues his watchful waiting policy. He believes that other nations will decline to recognise Senor Carbajal's or any other Government in Mexico till the United States' attitude has been indicated. Dr. Wilson has informed General Carranza that if he arrives at an agreement with Carbajal for the transfer of power, the resulting Administration will be recognised in accordance with the terms of the Niagara Protocol.

The Irish Home Rule.

The Chief Whip's Warning.

The Chief Whip has issued a strongly worded warning to the Liberal Members insisting on the imperative necessity "at this supreme moment" of doing nothing to weaken in any way the power of the Premier to deal with the "difficult and complicated situation".

Amending Bill.

Cabinet Meets—No Decision.

LONDON, July 17.—It is stated that at yesterday's Cabinet meeting no decision was reached as to the course to be followed when the Amending Bill comes up for Second Reading in the House of Commons.

Deadlock Still.

On Monday the Cabinet will meet again. To-day there is much talk of communications behind the scenes. It is generally agreed that matters are still at a deadlock.

Mr. Illingworth's Motion.

Mr. Illingworth will move in the House of Commons that a select Committee be appointed to report on the circumstances in which troops may be employed during civil disturbances or threatened disturbances.

Fires in Russia.

A National Calamity.

Not Yet Extinguished.

LONDON, July 16.—The forest and moor fires in Russia are spreading. Only rain can prevent the national calamity. Troops are fighting the flames. Twenty-five houses in workmen's quarters in St. Petersburg were burned last evening and four persons perished in fire. The outbreak has not yet been extinguished.

Strike on Tramp Steamers.

Decision of the Strike Executive.

LONDON, July 17.—The Strike Executive has decided to withdraw the Engineers from every ship affected by the dispute between the owners and the Engineers of Tramp Steamers, the latter of whom went on strike on June 16th demanding higher wages. (See 17-6.)

The Turkish Army.

Hopeful Situation.

LONDON, July 17.—CONSTANTINOPLE.—Speaking in the Chamber the Minister for War said that he hoped that the army, though smaller, would be able to efface the black days of the past. The Government applied to the Chamber for a credit of £ 50,00,000 for military armaments.

Indian Tea Association.

A Satisfactory Year.

LONDON, July 16.—Presiding at the annual meeting of the Indian Tea Association Mr. Ashton said that the prosperity of the industry had been increased by successful regulation of the London sales and he urged that supplies should be regulated as well as sales in view of the tendency to bring the Indian crop forward more rapidly and to bunch it more and more as a result of improved communications. The year had been satisfactory as regards development in foreign markets, particularly in the United States, where the Indian ratio to the total imports was now sixteen.

The meeting passed resolution expressing the approval of the Committee's action in moving the Indian Government to increase labour facilities and pressing for the opening of the recruitment tracts in Madras.

The Bulgarian Loan.

Discussion in the Sobranje.

An Uproarious Debate.

SOFIA.—The Sobranje to-day discussed £ 20,000,000-5 per cent loan which a German Syndicate has secured at the price of 84 with industrial concessions after laborious negotiations. The debate was uproarious. The Opposition and the Socialists vehemently opposed the loan as being dishonourable and fatal to the country whose resources they said, would be squandered without any return. They declared that signature of the contract was a crime against Bulgaria's dignity and credit. Finally the President declared that the Bill had been passed and closed the sitting.

Sporting in England.

A Boxing Match.

Carpentier Vs. Smith.

Thirteen-thousand spectators were present at Olympia this evening when Georges Carpentier met Gunboat Smith for heavy weight white boxing championship. Smith was disqualified in the sixth round for foul. Except in the first round Carpentier had the better of the fighting. In the fourth round Smith was floored with vicious right and was down for nine seconds, and he was further punished in the fight. In the sixth-round, Carpentier just failed to reach Smith, overbalanced, and fell to his knees. Smith rushed in and dealt Carpentier a terrific blow on the back of his neck. Carpentier rose with difficulty and was assisted to his corner. Smith was vigorously booed.

Enthusiastic Welcome to Carpentier.

The match between Gunboat Smith and Carpentier ended in a pandemonium. Carpentier's manager jumped into the ring, screaming with passion. Carpentier was carried into the corner in a dazed condition. Most critics are of opinion that Smith's foul was unintentional but that it may end the boxing boom as ill-feeling has been engendered. Carpentier received enthusiastic welcome when he returned to his hotel from thousands of people. He appeared at the window unscathed and smiling. The English, French and American Societies were represented and among the spectators five-hundred women were present.

The Admiralty Contract.

For Oil Tanks.

LONDON, July 6.—The Admiralty has placed contracts for the construction of twenty oil-tanks at Rosyth and also for an underground oil reservoir which will probably be the largest in the world.

Melbourne Harbour Trust.

MELBOURNE.—The Harbour Trust has approved the construction of four Docks on Yarra costing £ 6,000,000.

House of Commons.

Unionist Returned.

Mr. Leverton Harris, Unionist, has been returned unopposed for the Worcester.

Amalgamation of Banks.

Historic Banks of Messrs. Coutts and Company and Messrs. Roberts Lubbock and Company have amalgamated. The amalgamation represents an invasion of the City by the West End.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press)

(Special.)

Late Lady Hardinge.

Viceroy's Reply to the Andhrapatrika.

In reply to a telegram of sympathy from this office H.E. the Viceroy sends the following message:—The Viceroy is most grateful for your kind Message of Sympathy.

Stoppage of Work in Travancore.

TRIVANDRUM, July 17.—Under the command of His Highness the Maharaja of Travancore all public offices and institutions in the town were closed to-day as a mark of respect to the memory of Her Excellency the late Lady Hardinge.

Chittagong Political Murder.

A Wrong Arrest.

CALCUTTA, July 17. In connection with the Chittagong political murder another arrest was made at Narayanganj. It will be remembered that in this murder case assassins were alleged to have intended to kill Nagendra Roy who deposed for the prosecution in Dacca conspiracy case and got a reward of one-thousand rupees. On Nagendra's statement police arrested a young student named Dakshina Ranjan Ghose as absconder Nalini Mohun Ghose. Dakshina was taken to Medical School where Nalini used to read but the teachers said he was not Nalini. Dakshina was released on bail.

People's Bank of India.

An Application from Creditors.

LAHORE, July 16.—The application filed by certain creditors of the People's Bank of India (now in liquidation) for the examination of Mr. Harkishen Lal and three other Directors and the Manager, under section 162, Companies Act, came on to-day for hearing before Khan Saheb Amir Ali, District Judge, Lahore. Messrs. Meechy and Oertel, Barristers, with other Counsel, appeared for the Directors and the Hon. Mr. Meogens, officiating Liquidator, was present. After a good deal of argument the Court passed an order stating that the application was by persons interested in the Bank, but power was discretionary and should not be used unless allegations of fraud were made. Such applications, observed the Court, generally are made by the liquidator, but the latter has not discovered any fraud.

Before calling either the petitioners or the Directors the Court ordered a detailed report from the Liquidator as to the allegations made in the petition, affidavits and counter affidavits filed in Court, and fixed some date in October for the next hearing.

Application for Dividend Refused.

The petition put in by Rai Bahadur Pundit Shree Narain, asking the Court to direct the Liquidator to distribute the moneys in hand to the creditors of the People's Bank, was also taken up before the District Judge to-day. Mr. Meogens, the Liquidator, opposed the petition on the grounds among others that the case of the People's Bank was no parallel to that of the Doaba Bank or the Lahore Bank, 90 per cent. of its moneys being invested in industrial concerns which required time to recover their positions and accumulate sufficient working capital for their finance and earn profits, that the assets were not depreciating, but that exactly the reverse was the case and that would, in the liquidator's opinion, be a disastrous waste of time and money to declare so small a dividend as the funds at their disposal would admit of. Upon this statement the petitioner's Counsel withdrew the application.

TELEGRAMS.

Orient Bank of India.

LAHORE, July 16.—A general meeting of the shareholders of the Orient Bank of India that recently suspended payment was postponed to the 27th July on account of Lady Hardinge's death. There is an idea of re-starting the Bank.

The Credit Bank Case.

Laughable Ignorance of Directors.

BOMBAY, July 17.—Yesterday at the High Court Criminal Sessions in the case against Jaffer Joosab, late Manager, Credit Bank, four more Directors were examined. Hiralal Chotalal, a Baroda man, admitted that he consented to be a Director on Jaffer Joosab holding out the inducement that he would get a dividend and a Director's fee. He did not know English, so could not follow the business transacted at the Board meeting. He contented himself with asking the Manager how the Bank was going on and with getting a reply that it was doing well and advanced loans to substantial parties only. Questioned by Mr. Kemp if he knew what the business of a Bank was he caused some amusement by saying that it was to receive and pay money. He admitted he did not know the responsibilities of a Director. Sir Balchandra Krishna and Rahim Joosab said they did not know at the time they were Directors who Husan Brothers were but the Manager assured them that it was a substantial firm. Sir Balchandra said that the Liquidator had preferred a claim of over Rs. 23 lakhs against the Directors for their conduct of the Bank. Trikamrai Dalpatram, another Director, admitted he did not know English well. His view of the Director's duty was that he should enquire how the Bank was going on and whether the parties to whom loans were made were substantial or not.

Alleged Fraud.

Criminal Proceedings out of a Civil Suit.

CALCUTTA, July 16.—The following is an extract from the judgment recently delivered in the civil suit by Babu Tinkari Chaudhuri, the 1st Munsiff of Sealdah. The facts of the case are that the opposite party Rajkrishna Dass of Sealdah thana, Baliaghata, obtained a decree in the Court of Small Causes at Rangoon against one Hem Chander Dass. The said decree was transferred to the District Judge of 24 Parganas for execution and subsequently came to this Court on transfer and was executed in which the petitioner Hem Chander Dalal of Charakdanga Road was arrested and brought before this Court. The petitioner alleged that the decree was false and fraudulently obtained in Rangoon Court on the basis of forged hand-note with the help of Bhuvan Chander Dass, so called pleaders clerk of this Court, and his party. It appears that a gang has been formed at Rangoon and also here for promotion of personal gain from innocent persons by unlawful means. Therefore for public safety and for ends of justice this case must be moved over to the C. I. D. for redress of grievances.

Dacoities in Bengal.

Two Houses Raided.

Rs. 3,000 Carried Away.

CALCUTTA, July 16.—A case of double dacoity by the same gang in course of one night is reported to have been recently committed in the houses of two Hindu money lenders of Hamdampur village, Faridpur district. The dacoits ransacked the houses and carried away property valued at Rs. 3,000 besides a double barrelled gun. The gang has not yet been traced.

Inquiry into Another Case.

CALCUTTA, July 16.—A Khargpur correspondent writes: Bengal Nagpur Railway Police at Khargpur are enquiring into a case of serious dacoity recently committed in the house of a railway contractor named Premjilal residing in railway quarters at Jhanlipahar station Khargpur. The gang was composed of some half a dozen up-country men armed with swords and axes. They broke into the house and severely assaulted the contractor and his men and cleared out after looting property, valued at Rs. 2,000.

The Arnold Libel Case.

Suit Dismissed with Costs.

RANGOON, July 16.—Justice Ormond passed orders in the Chief Court to-day dismissing with costs the suit

brought by Captain A. M. Finnie against Mr. Channing Arnold to recover Rs. 15,000 damages for alleged libel. Under the circumstances the application by the defendant to transfer the case to some other High Court will not be proceeded with.

Proposed University.

For Central Provinces.

ALLAHABAD, July 16.—The Chief Commissioner of Central Provinces has appointed a Committee of a representative character to frame a scheme for a University. The Chief Commissioner is of opinion that it would be inadvisable to submit proposals for the establishment of a completely centralised University, but the Sub-Committee's scheme should provide for a University at Nagpur or in its immediate neighbourhood of a teaching type and for affiliation to this central institution of colleges situated in other places.

A Successful Head Master.

Interesting Function at Lucknow.

LUCKNOW, July 16.—An interesting ceremony took place at Husainbad High School at Lucknow, yesterday, when a farewell address was presented to Mr. Mizmirza Habib Hussain, Headmaster of the School for the past 14 years, on his transfer to Shahjehanpur. Mr. Harrod, Inspector of Schools, who presided, paid a high tribute to Mr. Habib Hussain's integrity of character, and spoke of the confidence and trust reposed in him by the Education Department.

Railway Breaches.

A slip on the Kalka-Simla Railway between Dharm-pore and Kumarhatti occurred on Wednesday night. Mails are being transhipped.

Circle Inspector Murder Case.

Padma Sentenced to Death.

By the Rana of Koti.

The Rana of Koti has passed death sentence upon Padma in the Circle Inspector murder case of last April, and this sentence has now been confirmed by the Superintendent of Hill States and will be carried out in Koti.

China and Tibet.

Chinese Precautions.

ALLAHABAD, July 16.—The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The "Daily Telegraph's" Peking Correspondent states that, in consequence of the rupture of the Simla negotiations, the Chinese Government, fearing Tibetan forays, has ordered the Szechuan Commanders greatly to strengthen all posts on Tibetan-marches, particularly Chiamdo, Hsiangchen and Tachieuulu, but not to take the offensive unless attacked.

Russian Action.

Russia is plainly postponing action until she sees how far England is prepared to go, whilst the Unga Government is now adopting some formula at Lhasa, viz. that an autonomous region must be surrounded by a quasi-autonomous region consisting of Inner Mongolia, Kobdo and Uliasout Ai, which would mean a deathblow to extramural China and constant incentive to border warfare.

Punjab Lieutenant-Governor.

A Busy Day at Lahore.

LAHORE, July 16.—The Lieutenant-Governor yesterday visited the new road bridge over the Ravi at Lahore and inspected the progress of work. He then trolleyed along the railway to see the proposed line for a channel to supplement the ornamental lake for Minto Park. On the return journey to Government House, His Honour visited the Museum to examine the proposals for extension. In the evening he visited the old Golf Course and discussed the scheme for laying out a site for officers' bungalows.

Arya Samajists in Custody.

In Patiala State.

LAHORE, July 16.—The "Punjabee" states that Ranauk Rani, against whom some proceedings are pending in the

Patiala State for some offence against the State, is still in custody and not put on his trial. His wife and mother sent a petition to the Judicial Secretary, Patiala, for his bail or early trial, but no reply was given. Another Arya Samajist, Bishambar Datta, has since been arrested on a similar charge and been in police custody. A joint petition by both the accused to the Nazim of Barnala praying for immediate trial or release on bail has been rejected. Several Arya Samajists have passed resolutions praying for immediate trial or release on bail.

English Mail Steamer.

Delayed.

Break-down in Engine Room.

BOMBAY, July 16.—A marconigram has been received by the Office of the P. and O. Company in Bombay from the English mail steamer "Salsette," which is due here at 5-15 A.M. to-morrow morning, to the effect that she will not be able to reach here until Saturday morning at the latest. Details are lacking, but the message briefly states that the cause of delay is a break-down in the engine room.

Bombay Postal Notice.

LATER.—The Post Office has issued an official notice that this week's Home mails will be delivered here some time on Saturday morning. The "Salsette" has had some sort of engine break-down on the way from Aden and sends wireless message that she cannot arrive here till then.

Plague Mortality in India.

The mortality from plague in India during the week ending 11th July was 395 seizures and 306 deaths. In Bombay Presidency there were 115 deaths, in Madras 13, in Bengal 9, Bihar and Orissa 5, in the United Provinces and the Punjab 26, in Burma 101, in Mysore State 27, in Rajaputana 6 and in Kashmir 6.

Sporting News.

CALCUTTA, July 16.—The re-play between the Royal Irish Rifles and the East Yorks fixed for this evening was declared off by the Referee owing to the ground being in an unplayable condition on account of the rain which, setting in the early hours of the morning, continued almost all through the day.

Calcutta Improvement Trust Amendment Bill.

No Prospect of Early Consideration.

ALLAHABAD, July 16.—Pioneer says:—There is no prospect of the Calcutta Improvement Trust Amendment Bill being taken up at the September Meeting of the Bengal Legislative Council. The draft is now under the consideration of the Government of India and will later be sent for the sanction of the Secretary State for India.

Obituary.

BANGALORE, July 17.—Death occurred suddenly of Mr. V. A. Rajruthna Mudliar, Senior Assistant missioner and Registrar of the Chief Court of M. He had been in apparently perfect health previously.

Short Telegraphic News.

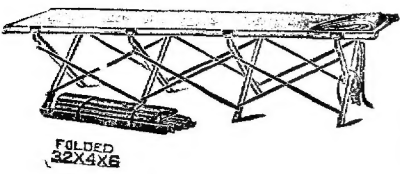
Sir Davood Khan left Simla yesterday for Calcutta, where a reception is to be held in honour of the coronation of the Shah.

The Lieutenant-Governor of the United Provinces arrived at Bareilly at the commencement of his monsoon tour on Wednesday, and accompanied by the Nawab of Rampur, Sir James Meston paid a visit to the local Furniture Factory, and left yesterday for Aligarh.

మా మడతెమంచములమీద సుఖముగా

నిద్ర పోవలెననిది.

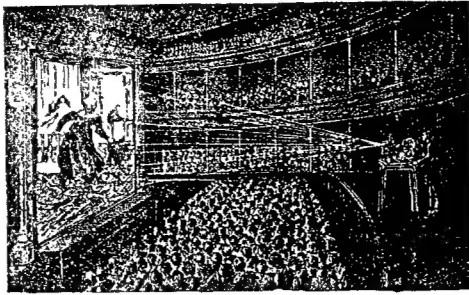
ఇది 1000 పౌండుల వరకు వేరు చేయబడినది.

ప్రయాణము
లోన పోయినను,
ఎక్కడైనను
పోయినను నిద్ర
చేయించుటకుగలదు

దీని ననేకమంది వాడుచున్నారు. దేశసంచారము చేయుచుండు ఆఫీసులు విద్యార్థులు, దీనిని గూర్చి గొప్పగా క్లాఫించుచున్నారు. ఇది అమెరికా దేశమున చేయబడినది. 6 1/2 అడుగులు పొడుగు, 2 అడుగులు వెడల్పు. మడిచినప్పుడు 15 పౌండులకు మించనిపొరలగుటచేటట్లుకొని చేతిపట్టుకొని పోవచ్చును. ఒక చిన్న బాలుడయినను దీనిని తీసి మడచవచ్చును. ధర మంచము 1-కి. రు. 8-0-0 దోమతెర సామాను 2-0-0. వెయ్యిపౌండుల బరువును ఈమంచముమీద వేసినను సులభముగా ధరించగలదు. చక్కని జల్లికతో చేయబడిన దోమతెర 5-8-0 చిరునామా:— ఖాదర్ అండు యూనస్ బ్రదర్స్, వాచ్ అండు కాక్ ఇంపోర్టు, మదరాసు.

ద్రవ్యసంతుడగుటకు మార్గము.

సుమారు రు 600 లు ఖర్చు పెట్టినయెడల ఒక కోట్ బయల్పావు మేషీను ఒక ప్రదర్శనమునకు గురిపడే ఫిలుములు కొనగలరు. వాటితో నేలకువేలు ఆర్జించగలరు. ఆసంగతులన్ని మావద్ద మేషీను కొనువారికి ఒకపూటలో ఉచితముగా నేర్పదము త్వరగా భాగ్యంతులగుటకు ముంతకుమించిన సుఖపుమార్గము మరిలేదు. పూరాసంగతులగుల క్యూటలాగును చూచిన తరువాత మీకే తెలియగలదు. ఆలోచించకండి. త్వరపడండి. కారనేషన్ బయస్కోప్ కంపెనీ, హైద్రాబాద్:—121, వెస్టేబిలి తిరువల్లి క్లబ్బి, (మదరాసు) బ్రాంచి:—ఉర్దూ, గంజాం జిల్లా.

కమ్యునిటీజన సంఘము ప్రకటన.

కమ్యునిటీజన సంఘమువారికల్ల గత సంవత్సరములో కొన్ని విద్యార్థి వేతనములు () యవ్వ బడినవి. ఈ సంవత్సరము కూడాకొన్ని యవ్వబడును, గాన కమ్యునిటీజన విద్యార్థులువారి గార్డీయనుల సంకేతములతోడను వారి పాఠశాలాధ్యక్షుల స్పర్శితేటతోడను మరియుతరులచే యివ్వబడిన యోగ్యతాప్రతికలతోడను సహా ఈనిగువారికి దరఖాస్తులను పంపగలందులకు ఇందుమూలమున తెలియజేయుచున్నాను. ఈ దరఖాస్తులు జూలై నెలాఖరులోగా యాక్రింది చిరునామాకు చేరవలెను దరఖాస్తుల పర్యవసానమును కార్య నిర్వాహక సంఘమువారి ఆలోచనమీద తెలియజేయబడును.

సెక్రటరీ, కమ్యునిటీజన సంఘము.

కవులము, కృష్ణాజిల్లా.

పోస్టేజి సహా ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసాల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపియున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును. జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు. వైద్యశాస్త్రి, వజీరంకర్ గోవిందజి. ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము. 22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

అటోమిక్ బహార్ (రిజనర్)

అసప్రాగ్నేయలకు ద్వేషంపడిన అత్తరువయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాసన యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన ఫువ్వములనండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యపానము చేర్చబడలేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని గొన్ని బొట్లను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినఫువ్వతోటలోనే గూర్చున్నట్లుండును ఈ అద్భుతమైన వేయరకముల ఫువ్వములనండి తీయబడిన అత్తరు యొక్క సువాసననుభవించుటకయి ఆటోమిక్ బహార్ యివ్వబడిన మీదగ్గిరనున్న షాపుకీడరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రాయుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0, 1/2 ఔన్సు అత్తరుగల నెద్దనయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ అత్తరులో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ కొడుచుండు కార్డులు. డెజ్ 1 కి 0-8-0 బి. పి. ఖర్చుగొనవారును భరించవలయును.

సోలు ఎజెంటులు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జామా మసీద్, బొంబాయి. మదరాసు ఏజెంటు:— మెహత పురపోత్తం మా నెం 29, వై నాబజారు రోడ్డు, మదరాసు, ఫలరు బజారుకిడి.

FREE! అందరును దీనిని జడవలయును. **FREE!!** ప్రతిక్రుటుంబమునం దుండదగిన పుస్తకము. అత్తలారాభాటమును కోర్చిన కోడంద్ర ప్రలాపము. (నెండవకూర్పు) ఒక అణా తెహలా డిక్లెంపువారి కుచితము. ఈయాగ్రస్తునెల కడవలకే ఈధరకు ఇవ్వబడును. మిత్రులారా! మేమిగ్రంథమును గత ఏప్రిల్ నెలలో ప్రచురించినపుడు అనేకలు మాకు మిక్కిలి తీసికొన్నందున ఆగ్రంథము వేనెలలోనే ఖర్చుయిపోయినది. వెనుక వ్రాయు వారలకు లేదని వ్రాయటకు జింకెల్లి, మజల ముద్రించితిమి. ఇదియును మునుపటివలెనే ఖర్చుగొని యెంచి మునుమున్న తమకు ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమందవలయునను కోరికలేనివారను గ్రంథమును దెప్పించుకొను వారలకుందటికి చెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిశ్రీలు జదివి, అత్తలయెడ కోడంద్ర కుండవలసిన మర్యాదయు, కోడంద్ర యెడ అత్తల కుండవలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుండారను పరోపకార బుద్ధిచే నిది ప్రచురించెదము. కొద్దిప్రతులే ముద్రించుటచే ద్వరపడి తెప్పించుకొందురని మార్పారన. చిరునామా:— ధనలక్ష్మీ కంపెనీ, నెం. 6, వెంకటేశమేష్ట్రీ, పిడి, సామలూర్ పేట, మదరాసు.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగమ్

మంచికాగితము! శుద్ధప్రతి!! చక్కని అచ్చు!!!

అమృతాంజనం డిపోవారి మందులను గొనువారలకు ఉచితము. వలయువారు అర్హత చీటిని సంప్రదించవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని గొప్పలకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితోసహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రు. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం. చెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 చెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డజను 1కి 3-8-0 డజను 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

బి. పి. ఖర్చులు పోతేకము. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 9, జహంగీరుపిడి, మదరాసు. } } మంజుల కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును. అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్రపటములతో చక్కగా ముద్రింపబడినది. కోరువారు వెంటనే వాగు కొనవలయును.

9, జహంగీరు పిడి, బాబ్టపుర్, మదరాసు.

విడుదలయ్యుండు అలూరు టయూపీరు

సుపీరియర్ లీవర్ బ్రాడ్వెలువాచ్.

ఇదేమాదిరి గడి గొలుసుతోసహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజి 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు. ఈగడియారము డయలుమీద మాకంపెనీ పేరు ఎట్టునిసిరా తోను ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూచుటకుకందమై తలచిన మును, డెన్సుప్రూఫ్ అను గ్లాసు డూమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెమాత్ర లో భాగమున గ్యారెంటీ చీటి అతి కించి యుండును సీసు నుండి మూతై తగుగచేసబడినది. గాన నెనరియొద్దను జెక్కదు. ఒకరొక్కగన కీయదగన తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి తిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టిదియు, స్వల్పధరగల గడి యొక మిడియెక్టివ్ అని యాభవంబున చెలియును. ఇదివల కనేక గడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాప్రకృతుల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మాఫటణముననే యనే కొనిన సంకెంపించిన వేటమాట తెందుకు?

ఈ చిత్రమునందును కలె ఈగడిగూరమునకు విని అలాగడెట్లులు ప్రక్కన అచ్చుయుండును. మనమెన్ని గంటలను మేల్కొనవలయునో మనకుగంటలను నీ యలాములు అయిదు నొకసంవయమునందు చేరులకింపయిన ధ్యంతో నొగి నిద్ర లేవబాలును. ఆత్మ్యముల క... ప్రతి వారును కొని యూంపదగినది. 4. వలయువారు:—సుపీరియర్ వ

MALHAS:- 1 HT